

SKUPŠČINA MESTA

OSNUTEK STATUTA MESTA LJUBLJANE (GRADIVO ZA JAVNO RAZPRAVO)

UVODNA BESEDA PRESEDNIKA KOMISIJE ZA STATUT MESTA LJUBLJANE NA 6. REDNI SEJI MESTNE SKUPŠČINE 29. DECEMBRA 1969

Statutarna komisija predlaga skupščini mesta Ljubljane, da sprejme predloženi osnutek statuta mesta Ljubljane in da osnutek predloži občanom Ljubljane v javno razpravo.

Dovolite mi, da v kratkih črtah skušam podati njegova izhodišča in osnovne principe, ki so vodili statutarno komisijo pri njegovi izdelavi.

Težko je pravilno oceniti sedanjí osnutek statuta, če najprej vsaj v skopih črtah ne pogledamo, kakšna je bila družbenopolitična ali kot v praksi uporabljamo komunalna ureditev Ljubljane pred sprejetjem amandmajev k ustavi SRS, amandmajev, ki se nanašajo na mesta, razdeljena na občine, v našem primeru na mesto Ljubljana.

Pred sprejetjem ustavnih amandmajev je bilo celotno področje mesta Ljubljane razdeljeno na pet temeljnih družbenopolitičnih skupnosti s svojimi predstavniki organi, občinskimi skupščinami. Ožje mestno območje, katerega meje je opredeljeval GUP, pa je bilo proglašeno

z mestnim statutom za samoupravno družbeno skupnost z mestnim svetom kot njegovim organom samoupravljanja. Mestnemu svetu so bile z zakonom o mestih, razdeljenih na občine, in na podlagi sporazuma med skupščinami ljubljanskih občin prenesene nekatere pravice in dolžnosti iz pristojnosti občin.

Takšna komunalna ureditev v Ljubljani z občinami kot temeljnimi družbenopolitičnimi skupnostmi in mestom kot samoupravno skupnostjo ni zagotavljala dovolj smotrne delitve pristojnosti in opravljanja posameznih zadev ter ni ustvarjala vseh potrebnih pogojev za uspešnejši nadaljnji razvoj mesta kot celote. Istočasno velja omeniti, da najvažnejše pravice, ki jih je imel mestni svet (določanje finančnega načrta na primer) niso izvirale iz pravic občin, ki bi jih te odgovorno odstopile mestnemu svetu, ampak so izhajale iz sprejetega republiškega zakona, ki je dajal mestnemu svetu, kot predstavniki organu mesta posebna pooblastila. Republiški zakon je torej posegal v pravice občin. Iz dejstva, da

je pravice mestu dajal zakon, ne pa sporazum med občinami, so izvirali večkratni, tudi ostrejši prepiri med mestnim svetom in posamezno občinsko skupščino, ki so po vprašanjih financiranja mestnega sveta in nekaterih drugih odlokov, ki jih je mestni svet sprejel, pripeljali celo do ustavnega spora.

Takšno stanje je med občani Ljubljane povzročalo ostro kritiko. Praksa dela občinskih skupščin in mestnega sveta je z nadaljnjim razvojem komunalnega sistema vse bolj negirala potrebo zunanega vmešavanja, vmešavanja s silo zakona in vse bolj razvijala medobčinsko sodelovanje na celotnem območju Ljubljane. Da bi se uredil položaj družbenopolitičnih skupnosti na področju mesta, odstranili prepiri in včasih nezakonita stanja, so mestni svet in občinske skupščine pred tremi leti organizirali in vodili široko razpravo o potrebnih statutarnih spremembah in v javno diskusijo dali več variant predlogov bodoče družbenopolitične ureditve Ljubljane. Od možnih predloženih variant je dobila v takratni javni razpravi in predvsem v razpravah v občinskih skupščinah varianta, da se formira v mestu, razdeljenem na občine, tudi mesto, kot posebna družbenopolitična skupnost s svojim predstavniki organom in su-

verenimi pravicami in dolžnostmi na vseh področjih, ki jih s svojim statutom proglasi kot zadeve skupnega pomena za mesto. Svoj praktični zaključek je ta varianta dobila v skupnem predlogu petih ljubljanskih občin skupščini SRS, da s potrebno spremembo ustave SRS omogoči uveljavitev takšne družbenopolitične ureditve. Ob spremembah republiške ustave v letošnjem letu je bil predlog skupščin v celoti upoštevan, sprejet je bil XVIII. amandma k republiški ustavi. S tem amandmajem je mesto, razdeljeno na občine, posebna družbenopolitična skupnost, v kateri občani uresničujejo družbeno samoupravljanje in urejajo tiste zadeve, ki so skupnega pomena za mesto. Amandma nalaga mestu, da sprejme svoj statut in v njem določi zadeve skupnega pomena za mesto, organizacijo mestne samouprave in način izvolitve mestne skupščine.

Nova družbenopolitična skupnost, v našem primeru mesto Ljubljana, ima svoje pristojnosti samo na nivoju občinske skupščine, kolikor ji republiška skupščina z zakonom ne prepusti zadev iz svoje pristojnosti. Takšen položaj mesta spreminja seveda tudi položaj občin na tem območju. Formira se posebna temeljna družbenopolitična skupnost, ki jo v specifičnem primeru Ljubljane

predstavljajo ljubljanske občine in mesto, saj šele skupne pristojnosti občine in mesta dajejo takšno temeljno družbenopolitično skupnost, občino, kot jo pozna naša ustava. To dejstvo, da na področju mesta samo občina in mesto skupaj predstavljata družbenopolitično skupnost, narekuje ozko povezanost statutov, mestnega in občinskih, praktično njihov sprejem v enem aktu z enotno osnovo. Vse pravice in dolžnosti občana, delovne organizacije ali samoupravne skupnosti lahko v celoti opredelimo šele, ko najdemo njihovo mesto tako v občinskem kot v mestnem statutu.

Z ustavnim amandmajem opredeljena družbenopolitična ureditev Ljubljane je bila za statutarno komisijo mestne skupščine osnovno izhodišče. Na tej osnovi je pričela graditi celotno shemo odnosov in medsebojne delitve pristojnosti in dolžnosti med mestom in občinami. Variante formiranja samo ene družbenopolitične skupnosti za celotno področje statutarne komisija ni obravnavala niti ni skušala iskati rešitev v tej smeri, saj bi to spremenjalo dogovorjeno in ob diskusijah pred sprejetjem ustavnih amandmajev večinsko izraženo mnenje. Ne glede na torej nesprejeto varianto ene družbenopolitične skupnosti, pa je seveda imela statutarne komisija pred očmi tudi dejstvo, da je mesto urbanistična in komunalnogospodarska celota ter družbena in delovna skupnost po svoji prirodi. Iz tega izvira nujno potrebna enotnost in skladnost urejanja najvažnejših družbenih vprašanj na celotnem območju, da zagotovimo osnovne pogoje za uspešen družbeni razvoj, za ustvarjalno sodelovanje občanov v upravljanju družbenega življenja, za njihov enakopraven položaj ne glede na ožjo lokacijo njihovega bivališča. Te zahteve so bile v javnih diskusijah močno prisotne in statutarne komisija jih je želela čim bolj ustrezno prenesti v posamezna določila osnutka statuta mesta.

Vprašanje, ki se nam je tudi zastavljalo, je bilo področje, teritorialno mišljeno, ki naj ga pokriva posebna družbeno-politična skupnost, mesto Ljubljana in njegov predstavniški organ mestna skupščina. Sledili smo že izraženemu mnenju, naj se teritorialna pristojnost mestne skupščine razširi iz območja bivšega mestnega sveta na celotno območje vseh petih občin. Tako ne more priti do razlikovanja med občani iste občine, če prebivajo na ožjem mestnem območju ali pa v njegovi okolici.

Ko smo opredeljevali pravice in dolžnosti mesta in občin seveda ni mogli mimo nekaterih že izvršenih sprememb v družbenem življenju, sprememb, ki so že, ne glede na upravno razdelitev mesta, uspešno povezovala družbeno življenje bodisi na področju samega mesta ali pa širše okolice. Upoštevati smo morali nadaljnji razvoj samoupravljanja v celotni družbi, spremenjeno vlogo družbeno-političnih skupnosti na področju razširjene reprodukcije, na področju gospodarjenja s stanovanji v družbeni lastnini, vse močnejše uveljavljanje interesnih samoupravnih skupnosti na raznih področjih združenega dela, spremenjen položaj delovnih organizacij posebnega družbenega pomena, na že izvedene integracije v zdravstvu in ne nazadnje na uspešen razvoj krajevnih skupnosti in samoupravnega dogovarjanja itd. Na vse to opozarjam z namenom, da imamo

vse te momente pri obravnavi osnutkov statutov pred očmi.

Na naštetih osnovah je statutarne komisija, ki jo je imenoval mestni svet in znova potrdila mestna skupščina, zasnovala svoje delo. Pet strokovnih skupin in vrsta podskupin so ob sodelovanju vrste odgovornejših strokovnjakov za posamezna vprašanja, ob vrsti organiziranih strokovnih in političnih svetov, ob sodelovanju občinskih statutarnih komisij in njihovih strokovnih sodelavcev pripravila osnutek statuta, ki ga danes predlagamo mestni skupščini.

Naj se kratko zadržim pri njegovi vsebini. V preambuli k statutu smo želeli opredeliti poseben položaj, ki ga ima mesto Ljubljana v naši družbeni skupnosti, kakor tudi posebno vlogo mesta in občin na tem področju. Temeljne določbe vsebuje prvo poglavje statuta. Pravno opredeljujejo mesto Ljubljana. V drugem poglavju so ob upoštevanju dejstva, da je mesto Ljubljana družbena, ekonomska, kulturna in urbanistično prirodna celota, opredeljene zadeve, ki so skupnega pomena za mesto. Pravice in dolžnosti, ki so skupnega pomena za mesto izvršuje mesto v svoji izključni pristojnosti.

Osnutek statuta v tem poglavju obravnava pravice in dolžnosti mesta na področjih gospodarstva, urbanizma, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ter cestnega prometa, vzgoje in izobraževanja, kulture in znanosti, telesne kulture in tehnične vzgoje, zdravstvenega varstva, družbenega varstva, skrbi za borce in invalide NOV, notranjih zadev, občinskega sodišča in občinskega javnega tožilstva, narodne obrambe ter inšpekcijskih služb. Mesto ima na vseh teh področjih osnovno nalogo, da usmerja, usklajuje in določa enotno politiko družbeno-ekonomskega in prostorskega razvoja.

Na področju gospodarstva mesto predvsem določa temeljna izhodišča skladnega gospodarskega razvoja mesta, sprejema okvirne programe in smernice za nadaljnji razvoj gospodarstva.

O potrebi po večjem spremljanju in usklajevanju gospodarskega življenja mesta najbrž zgodovino govore dejstva, da na področju Ljubljane 640 gospodarskih organizacij družbenega sektorja v enem letu doseže (podatek za leto 1969) kar 26.744 milijonov din celotnega dohodka, da investicijska izgradnja doseže letno (leto 1969) 910 milijonov dinarjev. Ob upoštevanju še izredno velike letne stopnje povečanja gospodarske aktivnosti — letos na primer ocenjujemo fizični porast industrijske proizvodnje za 15 do 16% nad lanskoletnim, opravljenih gradbenih del bo za ca. 25% več, promet v trgovini na drobno za 18 do 20% večji itd. — nam postane potreba po večjih prizadevanjih za skladnejše programiranje razvoja vse bolj prisotna.

Ta naloga nikakor ni samo naloga mestne skupščine. To je naloga vseh družbenih dejavnikov, usklajevalec in mnogokrat tudi iniciator pa mora vse bolj postajati prav mesto in mestna skupščina.

Na področju urbanizma so v izključni pristojnosti mesta tiste zadeve, ki omogočajo in zagotavljajo enotno urbanistično politiko in skladen razvoj mesta. To so predvsem sprejemanje predpisov in drugih aktov, urbanistične dokumentacije, ki določajo programe razvoja in urbanistične politike, inšpekcijsko

nadzorstvo nad izvajanjem in nad realizacijo urbanistične dokumentacije, sprejemanje smernic za občinske skupščine in druge izvrševalce urbanistične politike ter sodelovanje z drugimi družbeno-političnimi skupnostmi.

Komunalno gospodarstvo ter prometno dejavnost v mestu opravljajo specializirane delovne organizacije. Ker je ta dejavnost posebnega pomena za občane in delovne organizacije, so vse pristojnosti do teh delovnih organizacij mestne. Zato mestna skupščina sprejema na tem področju vse predpise in druge akte za delovne organizacije, ki so določene s posebnim odlokom mestne skupščine in opravljajo dejavnost skupnega pomena za mesto.

Enotnost v stanovanjskem gospodarstvu se zagotavlja z usmerjanjem izgradnje mestnih stanovanjskih sosesk, z enotnimi predpisi in drugimi akti s področja gospodarjenja s stanovanjskimi hišami in končno z enotnimi predpisi s področja stanovanjskih razmerij. Del prepotrebne enotnosti bi dosegli tudi s predpisi o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč na območjih, ki jih zajema urbanistični načrt.

Na področju družbenih dejavnosti je naloga mesta predvsem v tem, da zagotovi skladen razvoj vseh področij družbenih dejavnosti na mestnem območju. Statutarne določila to zagotavljajo predvsem s tem, da določajo enotno planiranje in tudi delno enotno financiranje, obenem pa omogočajo uveljavljanje specifičnih potreb posameznih območij mesta.

Mesto kot usklajevalec zagotavlja v svojem statutu tudi sodelovanje družbeno-političnih skupnosti, samoupravnih skupnosti, občanov, krajevnih skupnosti, delovnih in drugih organizacij pri uresničevanju enotne politike razvoja družbenih dejavnosti v mestu.

Področje notranjih zadev, narodne obrambe, občinskega sodišča in občinskega javnega tožilstva je po predlogu osnutka statuta mesta v celoti v pristojnosti mestne skupščine.

V III. poglavju je govora o virih finančnih sredstev mesta, načinu formiranja proračuna, o namenskih skladih in o združevanju sredstev za posebne namene.

Finančna sredstva za opravljanje zadev, ki so v pristojnosti mestne skupščine, si mesto samostojno zagotavlja iz virov dohodkov, ki po zakonu pripadajo občini, vendar so značilni kot dohodek mesta. Te vire, ki jih statut našteva, mesto samostojno predpiše. Višino udeležbe mesta in občin na teh dohodkih določijo mesto tako, da upošteva program dela, gospodarsko moč in družbene potrebe mesta in občin ter vsakoletno oceno skupnih dohodkov mesta in občin.

Osnutki statutov občin vsebujejo slično določilo. Na virih dohodkov, ki jih v skladu z zakonom in statutom predpisuje občinska skupščina, lahko določi občinska skupščina v skladu z letno oceno skupnih dohodkov mesta in občin, upoštevaje program dela in družbene potrebe mesta, udeležbo mesta tudi na teh virih proračunskih dohodkov. V delitvenih razmerjih smatramo, da bo poleg pravnih razmejitev, ki so v statutih sicer zelo jasno navedene, moralo vsakokrat imeti prevladujoč vpliv družbeno dogovarjanje in skupno bilanciranje razpoložljivih sredstev.

Skupščina mesta mora pri formiranju, razporejanju in trošenju

sredstev skrbeti za skladen gospodarski in družbeni razvoj ter financiranje družbenih potreb v skladu z realnimi možnostmi. Zato tudi statut, še natančneje pa zakonska določila, določajo postopek in način razporejanja, uporabe in razpolaganja s sredstvi mesta. Mestna skupščina je dolžna nadzorovati uporabo sredstev, ki so namensko določena in z njimi razpolagajo razni organi, delovne in druge organizacije, kar tudi določajo statut in ostali predpisi.

S proračunom se določajo in razporejajo sredstva za delo državnih organov in za financiranje ostalih družbenih potreb. Statut določa način pripravljavanja proračuna in naloge, ki jih imajo v zvezi s tem organi in organizacije, ki se jim sredstva za delo zagotavljajo v proračunu. Proračun mora biti pred sprejetjem dan v razpravo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi. O predlogih in mnenjih teh skupščin obvezno razpravlja pred sprejetjem proračuna.

V skladih mesta se združujejo sredstva za financiranje družbenih zadev, kadar je potrebno trajnejše zagotavljanje sredstev in izvajanje določene politike. Sredstva skladov se zagotavljajo iz proračuna, prispevkov delovnih organizacij ali iz drugih dohodkov. Skladi morajo po določilih statuta imeti svoj organ upravljanja, v katerega imenuje mestna skupščina poleg svojih predstavnikov tudi predstavnike vlagateljev in koristnikov skladov ter predstavnike organov in organizacij, ki so posebno zainteresirani za dejavnost teh skladov.

Za financiranje posameznih potreb in nalog ali za izgradnjo pomembnejših objektov, lahko mesto tudi združuje svoja sredstva s sredstvi občin, delovnih organizacij in s prispevki občanov. Pristojni organ, v katerem sodelujejo predstavniki tistih, ki združujejo sredstva, sporazumno določi namen, za katerega se sredstva združujejo, način združevanja in uporabe ter nadzor nad porabo.

Osnutek statuta mesta ureja v četrtem poglavju organizacijo mestne samouprave. V okviru tega so posebej obravnavane in konkretizirane vse oblike neposrednega samoupravnega delovanja občanov ter sestava in delovanje mestne skupščine in njenih organov. Poseben poudarek je na zborih volivcev in na zborih delovnih ljudi, kjer občani obravnavajo neposredno pravice in dolžnosti mesta, ki jih določa statut. Zlasti je pomemben 57. člen, ki določa, kaj je dolžna mestna skupščina predložiti v obravnavo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi. Osnutek statuta predvideva kot takšne: predlog mestnega statuta, predlog proračuna in sklepnega računa ter drugo. Večina občinskih skupščin lahko zahteva, da mora dati mestna skupščina v obravnavo zborom volivcev tiste zadeve, za katere le-te smatrajo, da je to potrebno.

Območja in postopke za sklic ter delo zborov volivcev ureja občinski statut. Statut mesta pa s posebnim določilom predvideva, da lahko tudi predsednik mestne skupščine skliče zbor volivcev.

Osnutek statuta zavezuje mestne odbornike, da se morajo aktivno udeleževati zborov volivcev in zborov delovnih ljudi in končno tudi mestno skupščino in njene organe, da morajo sodelovati v pripravah za zbor volivcev.

Kot element neposredne demokracije uvaja osnutek statuta tudi

referendum. Glede njega so uveljavljena v osnutku statuta vsa potrebna določila, ki jih ima ustava. Mestna skupščina je dolžna razpisati referendum na zahtevo več kot polovice zborov volivcev ali več kot polovice krajevnih skupnosti ali najmanj treh občinskih skupščin.

Statut predvideva enako organizacijo mestne skupščine, kot je bila vzpostavljena spomladi letos. Skupščina ima torej dva zbora s po 50 odbornikov. Zaradi pomembnosti je v statutu delno zajeto tudi po glavnem načinu izvolitve mestne skupščine, v ostalem pa velja tudi v teh primerih zakon o volitvah odbornikov občinskih skupščin.

Pri opisu dela mestne skupščine in obeh zborov so našteje najznačilnejše pristojnosti. Podrobneje še predpiše o delu mestne skupščine in njenih organov bo zajemal poslovnik o delu skupščine.

Sveti mestne skupščine so postavljeni kot politično izvršilni organi in organi družbenega samoupravljanja za posamezna področja dejavnosti, navedene so tudi nekatere njihove pristojnosti in njihova sestava. Naštete so stalne komisije mestne skupščine ob možnosti, da se ustanavljajo tudi občasne. Sveti in stalne komisije so v osnutku našteje, dana pa je mestni skupščini možnost, da s svojim odlokom regulira število in delokrog posameznih svetov in komisij.

Koordinacijski odbor je predviden kot doslej, le da ga sestavljajo samo predsedniki občin in mestne skupščine.

Odbornikom je dana možnost, da ustanavljajo klub odbornikov.

Organizacija upravnih organov je dana v osnutku statuta v dveh variantah. V varianti so vsi mestni upravni organi predvideni po dosežanem stanju z odprto možnostjo hitrejšega spreminjanja njihove dejanske organizacije. Velik del upravnih služb ostaja po tem predlogu še vedno razdeljen. Predloženi predlog pa predvideva za vsa upravna opravila enotno upravo, ki je sevoda v skladu z zakonom in odloki od dala na vsakemu predstavniskemu telesu za izvajanje njegovih zakonov, odlokov in drugih upravnih aktov. Statutarna komisija ni zavzela o tem vprašanju enotnega mišljenja in zato predlaga, naj javna razprava da več argumentov za eno ali drugo odločitev. V nobenem primeru osnovni odnosi, ki jih statut vsebuje s tem niso porušeni.

V V. poglavju so urejena medsebojna razmerja mestne skupščine s krajevnimi skupnostmi, s samoupravnimi skupnostmi (interesnimi), z občinskimi skupščinami, z družbeno-političnimi organizacijami in društvi, s širšimi družbeno-političnimi skupnostmi in končno z delovnimi organizacijami.

Pri statutarnem urejanju samoupravljanja v mestu in razmerij mestne skupščine so upoštevana ustavna določila XVIII. amandmaja ustavi SR Slovenije, ki se nanašajo na organizacijo občinske samouprave.

Upoštevano je bilo tudi dejstvo, da gre v primeru mesta in občin za enakovrstne družbeno-politične skupnosti ter ustavno načelo, da je samoupravljanje delovnih ljudi v delovnih organizacijah eden od temeljev našega družbenega političnega sistema in da sta obe obliki samoupravljanja tako v družbeno-politični skupnosti kot tudi v delovni organizaciji po ustavi enakovredni. Glede na to, da so vse pravice občinskih skupščin do delovnih organizacij določene z zakonom, je

poudarek v tem poglavju na tem, da naj vsa ostala razmerja izhajajo iz skupnih interesov mesta in občin na eni strani ter delovnih organizacij na drugi strani, ki terjajo stalno medsebojno sodelovanje in samoupravno dogovarjanje.

Pri urejanju razmerij med mestno skupščino in samoupravnimi dejavniki je upoštevana naša ustavna ureditev oziroma njena načela o pristojnostih in razmerjih občinskih skupščin, seveda za mestno skupščino v omejenem obsegu, se pravi za zadeve, ki sodijo v njeno delovno področje ter so opredeljene kot zadeve skupnega pomena za mesto.

Šesto poglavje obravnava samostojne organe, in sicer: sodnika za prekrške, mestno javno pravobranilstvo ter postajo milice. Samostojni organi opravljajo svoje dolžnosti na podlagi zakonov in odlokov ljubljanskih skupščin in mestne skupščine.

V sedmem poglavju so določila o vrstah aktov, ki jih sprejemajo mestna skupščina, sveti in upravni organi. V tem poglavju je tudi pomembno določilo, ki predvideva osebe in organizacije, ki lahko predlagajo, da se določen akt sprejme.

Osma poglavje ureja družbeno nadzorstvo in varstvo zakonitosti kot dve zelo pomembni pravici in dolžnosti mesta kot družbeno-politične skupnosti, ki jih določa ustava.

Mestna skupščina mora z izvrševanjem družbenega nadzorstva tudi vplivati na razvijanje socialističnih norm v družbenem življenju in zato statut predvideva različne oblike ter metode izvrševanja te njene pravice in dolžnosti. Kot temeljni statutarni načeli sta pri izvrševanju družbenega nadzorstva s strani mestne skupščine postavljeni naslednji:

- družbeno nadzorstvo je pravica in dolžnost skupščine kot celote in njenih zborov;

- pri izvrševanju družbenega nadzorstva naj prihaja do medsebojnega sodelovanja med mestno skupščino in samoupravnimi organi ter predstavniki organizacij.

- končno ima mestna skupščina komisijo za družbeno nadzorstvo, ki je predvsem njen organ za izvrševanje določenih zadev s tega področja, upoštevajoči pri tem dejstvo, da je izvrševanje družbenega nadzorstva pravica in dolžnost predvsem mestne skupščine same.

- za varstvo zakonitosti skrbijo zlasti mestna skupščina, sveti, predsednik mestne skupščine in njen tajnik. V ta namen so v statutu tudi določene njihove pravice in dolžnosti. V zvezi z varstvom zakonitosti so tudi določila glede veljavnosti in objave predpisov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejme mestna skupščina in njeni organi, ker tudi ta zagotavljajo poleg drugih zadevnih določil varstvo zakonitosti kot kompleks ukrepov za izvrševanje te ustavne pravice in dolžnosti mestne skupščine.

- osnutek statuta ureja v devetem in desetem poglavju že dosedanj dejavnost mestnega sveta glede medmestnega sodelovanja, podelitve naslova častnega občana mesta in podelitve domicila enotam NOV in POS.

- vsa vprašanja v zvezi s spremembo statuta mesta so urejena v enajstem poglavju. To so vprašanja spodbude in postopka za spremembo statuta. O spremembi statuta odloča mestna skupščina s statutarnim odlokom.

- končno so v zadnjem dvanajstem poglavju osnutka statuta prehodne in končne določbe, ki urejajo vprašanja usklajevanja predpisov

in drugih splošnih aktov mesta ter veljavnost statuta.

Tako osnutek mestnega statuta ureja v dvanajstih poglavjih obsežna področja, ki so za mesto kot posebno družbeno-politično skupnost zlasti pomembna in značilna, saj gre v mnogočem za novo kvaliteto v razvoju našega družbeno-političnega sistema. Statutarna komisija se zaveda, da kljub vsem vloženim naporom osnutek statuta ni popoln. Široka javna razprava lahko k njegovim izhodiščem, še bolj pa h konkretnim rešitvam, še marsikaj doda. Zato bo budno spremljala ves potek javne razprave, tako da bodo večinska mnenja našla svoj odraz v končnem predlogu statuta.

Naj omenim še to, da je bil osnutek statuta mesta razen v variantnih predlogih v celoti usklajen z osnutki statotov ljubljanskih občin.

OSNUTEK STATUTA

V petindvajsetletnem svobodnem razvoju, odkar je Ljubljana glavno mesto Socialistične republike Slovenije, so občani Ljubljane dosegli pomembne uspehe, tako pri razvoju mesta kot pri oblikovanju socialističnih družbenih odnosov v komunalni samoupravi. Da bi omogočili še uspešnejši in hitrejši razvoj, so občani Ljubljane leta 1967 v javni razpravi o komunalni ureditvi mesta nakazali željo po takšni ureditvi komunalnega sistema, ki bi zagotavljal enakopraven položaj delovnih ljudi, tako pri njihovem delu kot pri možnostih za uresničevanje njihovih skupnih potreb. To pa je mogoče doseči le s skladnim in enotnim razvojem mesta ter njegove okolice ob istočasnem poglobljanju demokratičnih samoupravnih odnosov.

Izhajajoč iz teh težej in iz funkcije, ki jo ima Ljubljana:

- kot glavno mesto Socialistične republike Slovenije;

- kot zgodovinsko središče političnega in kulturnega življenja Slovencev;

- kot kulturno središče slovenskega naroda spričo koncentracije prosvetnih, znanstvenih in kulturnih ustanov ter kulturnih delavcev;

- kot geografsko in komunikacijsko središče Slovenije in

- zaradi močne ekonomske in proizvodne baze ob stalni tendenci hitre rasti števila prebivalcev

je z XVIII. amandmajem k Ustavi SR Slovenije mesto, razdeljeno na občine, oblikovano kot posebna družbeno-politična skupnost, kjer mesto in občine skupaj uresničujejo svoje pravice in dolžnosti. Mesto in občine v Ljubljani so temeljna družbeno-politična skupnost, njihovi samoupravni organizmi pa predstavljajo neločljivo celoto, ki se preko statutarnih določil in samoupravnih

Skupščine občin so osnutke statotov na svojih sejah že obravnavale in jih predložile v javno razpravo. Morebitne današnje spremembe osnutka mestnega statuta bodo povzročile neskladnost predloženih aktov. Statutarna komisija sama vprašanja usklajevanja ne more razreševati, smatra pa, da bo takšno uskladitev pred sprejetjem statotov nujno potrebno izvesti.

Naj končam uvodno besedo in ponovim željo statutarne komisije, da mestna skupščina sprejme predloženi osnutek statuta mesta Ljubljane in ga predloži v javno razpravo, odbornike mestne skupščine in posebej statutarno komisijo pa zadržuje za spremljanje in vodenje razprave.

Predsednik komisije:

Miha Košak, dipl. inž. I. r.

dogovorov zlivajo v enoten, na najširši osnovi zasnovan sistem samoupravljanja.

Pravice in dolžnosti posameznih dejavnikov v tem sistemu so določene po načelu, da opravlja mesto tiste funkcije in zadeve, ki so skupnega pomena, občine pa vse ostale pristojnosti temeljne družbeno-politične skupnosti Ljubljane ob nadaljnji krepitvi samouprave v krajevnih skupnostih.

Da bi zagotovila zlasti:

- enakopraven položaj delovnih ljudi pri njihovem delu kot pri možnostih za uresničevanje njihovih skupnih potreb;

- skladen razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti na območju mesta;

- nadaljnje razvijanje sistema družbenega samoupravljanja na vseh področjih družbeno ekonomskega udejstvovanja;

- uveljavljanje vseh samoupravnih organizmov v okviru pristojnosti določenih s statutom;

- poglobljanje oblik neposrednega sodelovanja občanov pri urejanju vseh zadev, ki imajo splošen pomen;

- medsebojno sodelovanje vseh samoupravnih organizmov na območju mesta in

- uvajanje takšne organizacije upravnih služb, ki bo učinkovita in usklajena s potrebami časa ter občanom najbolj pristopna, je skupščina mesta Ljubljane po prejšnji javni razpravi na ... seji mestnega zbora in zbora delovnih skupnosti dne ... sprejela

STATUT MESTA LJUBLJANE

ki določa pravice in dolžnosti mesta, organizacijo mestne samouprave in način izvolitve mestne skupščine.

I. POGLAVJE

TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Mesto Ljubljana, razdeljeno na občine, je posebna družbeno-politična skupnost, v kateri občani uresničujejo družbeno samoupravljanje in urejajo tiste zadeve, ki so skupnega pomena za mesto.

Pravice in dolžnosti mesta so določene z ustavo, zakoni in tem statutom.

2. člen

S statutom mesta se določijo zadeve, ki so skupnega pomena za mesto, organizacije mestne samouprave in način izvolitve skupščine mesta (v nadaljnjem besedilu: **mestna skupščina**).

Razen zadev, ki so skupnega pomena za mesto, ureja mesto Ljubljana skupno z občinami tiste zadeve.

ve iz pristojnosti občin, ki imajo po-
men tudi za mesto in zagotavlja po-
goje za njihovo enotnejše reševanje.
Z zakonom se lahko poverijo me-
stu tudi posamezne zadeve iz repub-
liške pristojnosti.

3. člen

Območje mesta Ljubljane obse-
ga območje občin Ljubljana-Beži-
grad, Ljubljana-Center, Ljubljana-
Moste-Polje, Ljubljana-Siška in Ljub-
ljana-Vič-Rudnik.

Območje mesta določa zakon.

4. člen

Mesto je pravna oseba.
Sedež mesta je v Ljubljani.

5. člen

Pravice in dolžnosti mesta oprav-
ljajo občani neposredno na zborih
volivcev, zborih delovnih ljudi, v
drugih oblikah neposrednega odlo-
čanja ter mestna skupščina, njeni
organi, občinske skupščine, njihovi
organi in krajevne skupnosti.

6. člen

Za izvrševanje svojih pravic in
dolžnosti ima mesto svoje vire do-
hodkov, ki jih v skladu z zakonom

in s tem statutom samostojno dolo-
ča in z njimi samostojno razpolaga.

7. člen

Občani ljubljanskih občin so tudi
občani mesta Ljubljane.

8. člen

Mesto razvija gospodarsko, kul-
turno in drugo sodelovanje z mesti
in občinami v Jugoslaviji in v tujini.

9. člen

Mesto Ljubljana ima grb in za-
stavo.

Grb mesta Ljubljane je:
Zastava mesta Ljubljane je:

10. člen

Mesto Ljubljana ima svoj praz-
nik.

Mestni praznik je 9. maj, dan ob-
letnice osvoboditve Ljubljane v nar-
odnoosvobodilni vojni.

11. člen

Statut mesta sprejme mestna
skupščina po poprejšnji javni raz-
pravi.

Statut mesta se sprejme z veči-
no glasov vseh odbornikov vsakega
zboru mestne skupščine.

II. POGlavJE

PRAVICE IN DOLŽNOSTI MESTA

Uvodne določbe

12. člen

Mesto Ljubljana izvršuje pravice
in dolžnosti občine, določene z usta-
vo, zakoni in tem statutom, ter za-
gotavlja skladen razvoj mesta.

Mesto usmerja, usklajuje in dolo-
ča enotno politiko družbeno-
ekonomskega, kulturnega in urbani-
stično prostorskega razvoja na svo-
jem območju.

13. člen

Mesto skrbi za proučevanje na-
ravnih, materialnih, kadrovskih, de-
mografskih in drugih splošnih po-
gojev, potrebnih za družbeni in eko-
nomski razvoj mesta, posebno pa za
proučevanje pogojev in možnosti za
razvoj proizvodnih sil in gospodar-
ske dejavnosti v okviru urbanistič-
nega in splošnega razvoja Ljublja-
ne, možnosti za usklajevanje gospo-
darskega razvoja mesta z gospodar-
skim razvojem sosednjih in drugih
občin, potreb in možnosti ter ma-
terialnih osnov za razvoj družbenih
služb in za njihov skladni razvoj z
gospodarskim in družbenim razvo-
jem mesta ter položaja organizacij
in služb s tega področja in pogojev
za njihovo delo.

14. člen

Mesto skrbi za zagotavljanje
splošnih pogojev za razvoj gospo-
darstva in družbenih služb, posebno
pa:

— zagotavlja pogoje za čimbolj-
šo prostorsko razporeditev delovnih
organizacij s področja gospodarstva
in družbenih služb ter drugih orga-
nizacij in služb, ki s svojim delo-
vanjem dopolnjujejo njihovo dejav-
nost in ki ustrezajo družbenemu
razvoju mesta in potrebam obča-
nov;

— skrbi za razvoj in delovanje
javnega mestnega prometa, za pre-
skrbo z vodo, električno in toplotno
energijo ter drugimi vrstami ener-
gije in za razvoj storitvenih in dru-
gih dejavnosti, ki prispevajo k večji

produktivnosti dela in izboljšujejo
pogoje za delo delovnih organizacij;

— usklajuje kadrovske politike
v skladu s potrebami gospodarske-
ga, družbenega in političnega razvo-
ja mesta in se pri tem povezuje z
nosilci kadrovske politike v mestu
ter daje pobude za njihovo medse-
bojno sodelovanje;

— skrbi za izboljšanje stanovan-
jskih razmer in hitrejšo stanovanj-
sko izgradnjo ter za razvijanje
zdravstva, socialnih in drugih zavo-
dov, organizacij in dejavnosti, ki
prispevajo k izboljšanju življenjskih
razmer delovnih ljudi in njihovih
družin;

— sodeluje pri ustvarjanju po-
gojev za razvoj dejavnosti delovnih
organizacij, ki prispevajo k družbe-
nemu in ekonomskemu razvoju me-
sta.

15. člen

Mesto pospešuje sodelovanje in
zduževanje na področju gospodar-
stva in družbenih dejavnosti.

Mesto zagotavlja pogoje za raz-
voj družbenega samoupravljanja in
spodbuja delovne organizacije k
družbenemu dogovarjanju zlasti o
načelih, osnovah ter merilih za de-
litev dohodka in osebnega dohodka.

16. člen

Mesto Ljubljana kot posebna
družbeno-politična skupnost ureja
tiste zadeve, ki so skupnega pomena
za mesto.

17. člen

Zadeve skupnega pomena za me-
sto so tiste pravice in dolžnosti ob-
čine na področju načrtovanja in go-
spodarstva, urbanizma in gradenj,
stanovanjskega in komunalnega go-
spodarstva ter cestnega prometa,
trgovine, turizma, vzgoje in izobra-
ževanja, kulture, telesne kulture in
tehnične vzgoje, zdravstva in druž-
benega varstva, notranjih zadev in
narodne obrambe, ki jih mora me-
sto zaradi svoje enotnosti, uspešne-
ga in skladnega razvoja ter svojega

splošnega napredka urejati enotno
in jih kot take določata zakon in ta
statut.

18. člen

Mestna skupščina po poprej-
njem mnenju občinskih skupščin
sprejema:

— dolgoročni in srednjeročni
program gospodarskega in družbe-
nega razvoja mesta;

— dolgoročne in srednjeročne
programe razvoja posameznih de-
javnosti;

— regionalni prostorski plan
Ljubljanske regije;

— urbanistični program za ob-
močje mesta;

— urbanistični načrt za ureditve-
no območje mesta;

— predpise o urejanju in odda-
janju stavbnega zemljišča ter o pri-
spevku za uporabo mestnega zem-
ljišča in njegovi delitvi.

Pri sprejemanju teh aktov je
mestna skupščina dolžna obravna-
vati mnenja občinskih skupščin. Če
mnenj ne more upoštevati, mora
občinske skupščine obvestiti o raz-
logih.

19. člen

Delovne organizacije, ki oprav-
ljajo zadeve skupnega pomena za
mesto in kulturne ter telesno vzgoj-
ne objekte, ki imajo pomen za me-
sto, določa mestna skupščina s po-
sebnim predpisom.

Gospodarstvo

20. člen

Mesto na področju gospodarstva:
— določa temeljna izhodišča za
skladen gospodarski razvoj mesta;

— sprejema okvirne programe
in smernice za razvoj industrije,
gradbeništva, trgovine in preskrbe,
prometa, obrti, gostinstva, turizma,
kmetijstva in gozdarstva ter s tem
ustvarja osnovo za smotno načrto-
vanje razvoja teh panog v občinah
in delovnih organizacijah;

— spremlja gospodarska gibanja
na območju mesta;

— sprejema in izvaja ukrepe s
področja družbene kontrole cen;

— določa drobnoprodajne cene,
marže v prodaji na drobno in cene
drugih proizvodov ter komunalnih
in obrtnih storitev;

— nadzoruje izvajanje predpisov
o blagovnem prometu in opravlja-
nju storitev;

— določa najnižje osebne dohod-
ke delavcev, zaposlenih pri zaseb-
nih delodajalcih;

— sprejema predpise o minimal-
nem poslovnem času gostinskih, tr-
govskih in drugih storitvenih obra-
tov;

— gospodari s sredstvi sklada
skupnih rezerv gospodarskih orga-
nizacij.

Urbanizem

21. člen

Mesto na področju urbanizma
skrbi in podvzema ukrepe za
smotno urbanistični razvoj svojega
območja v skladu z gospodarskim
in družbenim razvojem mesta ter v
ta namen:

— sprejema urbanistični pro-
gram za območje mesta in določa
naselja ter območja, za katera se
izdelajo urbanistični načrti in zazi-
dalni načrti;

— določa naselja ali posamezna
območja, za katera se izdelajo samo
zazidalni načrti;

— določa naselja ali območja, ki
se urejajo z urbanističnim redom;

— sprejema urbanistični načrt
in zazidalne načrte za ureditveno
območje mesta. Ureditveno območje
mesta določa mestna skupščina s
posebnim odlokom;

— določa zazidalne etape na
podlagi urbanističnega načrta za
ureditveno območje mesta v skladu
s programom razvoja komunalno
stanovanjske graditve ter z drugimi
programi družbeno-ekonomskega
razvoja mesta;

— usklajuje urbanistične in za-
zidalne načrte ter urbanistične re-
de z urbanističnim programom za tista
območja, ki jih urbanistični načrt
za ureditveno območje mesta ne
vključuje;

— sprejema predpise s področja
urbanističnega načrtovanja in gra-
ditve investicijskih objektov;

— opravlja geodetsko službo;

— skrbi za varstvo narave;

— skrbi za načrtovanje in izva-
janje zaščitnih ukrepov pred vojni-
mi akcijami;

— opravlja zadeve s področja
regionalno-prostorskega planiranja
na območju mesta;

— vodi lokacijski in gradbeno
upravni postopek;

— ustanavlja urbanistično stro-
kovno službo za območje mesta, po-
trjuje statut in opravlja nadzorstvo
nad njenim delom.

Komunalno

in stanovanjsko gospodarstvo
ter cestni promet

22. člen

Mesto na področju komunalnega
in stanovanjskega gospodarstva ter
cestnega prometa na ureditvenem
območju mesta, če ni drugače do-
ločeno:

— opravlja vse pravice in dolž-
nosti do delovnih organizacij, ki
opravljajo komunalno dejavnost
skupnega pomena za mesto ter po-
sebnih pravic in dolžnosti do tistih
komunalnih delovnih organizacij, ki
opravljajo komunalno dejavnost po-
sebnega družbenega pomena;

— sprejema dolgoročne in sred-
njeročne programe za razvoj komu-
nalnega in stanovanjskega gospo-
darstva ter predpise in programe o
etapni izgradnji ureditvenega ob-
močja mesta, ki jo določa urbane-
stični načrt;

— predpisuje družbene dajatve
komunalnim delovnim organizaci-
jam mestnega in posebnega pome-
na;

— sprejema predpise in druge
akte s področja gospodarjenja s sta-
novanjskimi hišami;

— sprejema predpise o oblikova-
nju in delitvi stanarin;

— sprejema predpise s področja
stanovanjskih razmerij;

— sprejema predpise o tehničnih
normah v stanovanjski graditvi;

— sprejema predpise o urejanju
in oddajanju stavbnega zemljišča
ter o prispevku za uporabo mest-
nega zemljišča in njegovo delitev;

— sprejema predpise in skrbi za
vodenje katastra o komunalnih ob-
jektih in napravah, ki so v uprav-
ljanju komunalnih delovnih organi-
zacij na območju, zajetem v urba-
nističnem načrtu;

— sprejema predpise s področja
cestnega prometa in prometne var-
nosti ter skrbi za vzgojo in preven-
tivne ukrepe v cestnem prometu;

— sprejema predpise v zvezi z
onesnaženjem zraka, čezmernim
hrupom in seizmično mikrorajoni-
zacijo;

— sprejema predpise s področja
ustvarjanja in usmerjanja sredstev

za kreditiranje komunalnih objektov in naprav, ki so v upravljanju komunalnih delovnih organizacij skupnega pomena za mesto;

— sprejema predpise s področja namembnosti in razporeditve poslovnih prostorov;

— sprejema predpise s področja vodnega gospodarstva na območju mesta;

— sprejema predpise o gospodarjenju na področju ulic in cest IV. reda in njihove kategorizacije ter glede cestne službe na območju mesta;

— sprejema delovni program in program porabe sredstev sklada za financiranje komunalnih objektov in naprav mestnega pomena.

23. člen

Komunalne dejavnosti skupnega pomena za mesto so:

— preskrba s pitno vodo;

— odvajanje odpadne in meteor-ske vode;

— javna snaga;

— preskrba z električno energijo;

— javna razsvetljava;

— preskrba s plinom;

— preskrba s toplotno energijo;

— mestni potniški promet;

— javne tržnice;

— urejanje in vzdrževanje zelenih površin mestnega pomena;

— urejanje in vzdrževanje cestnoprometne signalizacije;

— pokopališka in pogrebna služba;

— javni parkirni prostori;

— dimnikarstvo;

— deratizacija.

Posebne komunalne dejavnosti skupnega pomena za mesto so:

— konzumne mlekarnе,

— pekarnе.

Mestna skupščina lahko z odlokom razširi ali zoži komunalne dejavnosti skupnega pomena za mesto, uredi financiranje teh dejavnosti in druge pravice ter dolžnosti mesta.

Vzgoja in izobraževanje

24. člen

Mesto na področju vzgoje in izobraževanja:

— sprejema smernice in okvirne programe za oblikovanje enotne politike;

— skrbi za srednje šolstvo in domove učencev srednjih šol ter izvršuje ustanoviteljske pravice in dolžnosti do teh zavodov;

— sprejema program omrežja šol druge stopnje;

— usklajuje politiko štipendiranja;

— usklajuje politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— pospešuje dopolnilno, osnovno in strokovno izobraževanje mladine ter odraslih.

25. člen

Pri izvrševanju pravic in dolžnosti mesta na področju vzgoje in izobraževanja sodeluje mesto z družbeno-političnimi in samoupravnimi skupnostmi ter delovnimi in drugimi organizacijami zaradi zboljšanja učnih razmer, zboljšanja

splošne izobrazbene ravni občanov in strokovnega usposabljanja zaposlenih.

Kultura in znanost

26. člen

Mesto na področju kulture in znanosti:

— skrbi za skladen in smotrni razvoj kulture v mestu, ki jo obravnava po načelu enotnega kulturnega prostora in kjer imajo posamezne kulturne dejavnosti različno in svojstveno vlogo;

— sodeluje pri razvijanju in usmerjanju kulturnih dejavnosti na podlagi svojih dolgoročnih razvojnih načrtov, ki temeljijo na potrebah občanov in družbe kot celote ter značilnostih, posebnostih in nalogah, ki izvirajo iz položaja Ljubljane v naši narodni, jugoslovanski in širši mednarodni skupnosti;

— svojo politiko na področju kulture uveljavlja na podlagi dogovorov z nosilci kulturnih dejavnosti, ustreznimi samoupravnimi organi, družbeno-političnimi in drugimi skupnostmi;

— določa v skladu s splošnim razvojem mesta delež svojega dohodka za delovanje in pospeševanje kulturnih dejavnosti, pri čemer upošteva sprejeti program, obseg in kakovost opravljenega dela;

— skrbi za zidavo in vzdrževanje osrednjih objektov za kulturno dejavnost in vzdrževanje spomenikov, ki imajo skupen pomen za mesto;

— izvršuje pravice in dolžnosti temeljne družbeno-politične skupnosti do delovnih organizacij, ki so skupnega pomena za mesto s področja kulture, spomeniškega varstva in arhivske službe;

— mesto sodeluje z znanstvenimi zavodi, univerzo in drugimi visokimi šolami ter spodbuja delovne in druge organizacije, da uporabljajo rezultate znanstvenih dosežkov, da združujejo sredstva za znanstveno raziskovalno delo ter ustvarjajo druge pogoje za razvoj znanstvenih zavodov.

Telesna kultura in tehnična vzgoja

27. člen

Mesto na področju telesne kulture in tehnične vzgoje:

— programira in usklajuje razvoj telesne kulture in športa;

— programira in določa razpored športnih rekreacijskih objektov skladno z razvojem mesta;

— programira in usklajuje razvoj tehnične kulture in tehnično-znanstvenega izobraževanja občanov na podlagi načrta dolgoročnega razvoja za celotno mestno območje;

— pospešuje in širi tehnično vzgojo in znanstveno-tehnične dejavnosti ter podpira združenja s tega področja;

— podpira prireditve in manifestacije tehnične vzgoje;

— skrbi za razvoj kvalitetnega športa in vrhunskih dosežkov v športu ter za razvoj znanstveno-tehničnih dejavnosti s tem, da zagotavlja materialne pogoje za delo strokovnih delavcev in potrebnih športnih tehničnovzgojnih in znanstveno-tehničnih objektov;

— skrbi in materialno podpira razvoj prioritarnih športnih panog in pomembnih dosežkov na področju telesne kulture in tehnične vzgoje;

— skrbi za stalne in kvalitetne telesno-kulturne prireditve;

— zagotavlja sredstva za gradnjo in vzdrževanje osrednjih telesno-kulturnih objektov;

— zagotavlja sredstva za strokovne delavce in vzgojitelje na področju vrhunškega športa;

— skrbi za dejavnost in sodelovanje pri financiranju tehnično-vzgojnih organizacij, ki so pomembne za mesto;

— zagotavlja sredstva za strokovne delavce tehnično-vzgojne in znanstveno-tehnične dejavnosti, pomembne za mesto;

— skrbi za izgradnjo in vzdrževanje objektov tehnične vzgoje in znanstveno-tehnične dejavnosti, ki so pomembne za mesto.

Zdravstveno varstvo

28. člen

Mesto na področju zdravstvene varstva:

— oblikuje enotno politiko in programira razvoj zdravstvenih služb v mestu;

— zagotavlja pogoje za zdravstveno varstvo občanov in razvija tiste zdravstvene službe, ki skrbе za osnovno zdravstveno varstvo občanov;

— spremlja in proučuje zdravstveno stanje in higienske razmere, v katerih žive in delajo občani in v zvezi s tem sprejema ukrepe;

— spodbuja in pomaga pri delu zdravstvenih zavodov in daje predloge za uspešnejše poslovanje;

— predlaga in spodbuja sodelovanje zdravstvenih zavodov s strokovnimi zdravstvenimi, delovnimi in drugimi organizacijami;

— izvaja družbeno nadzorstvo nad poslovanjem zdravstvenih zavodov;

— sprejema in izvršuje predpise za preprečevanje in zatiranje bolezni, za zdravstveno nadzorstvo nad živili in predmeti splošne rabe ter za obvezne zdravniške preglede in zadeve higiensko-epidemiološke službe;

— daje soglasja k splošnim aktom samoupravnih skupnosti in organizacij s področja zdravstvenega zavarovanja.

Družbeno varstvo

29. člen

Mesto na področju družbenega varstva:

— skrbi za razvoj tega področja in usmerja politiko ter delovanje strokovnih služb in organizacij;

— usklajuje pogoje in osnovna merila za zagotavljanje družbenega varstva;

— pospešuje družbeno varstvo ter ustanavlja zavode in druge oblike zavodskega varstva mladine in odraslih;

— ustvarja in zagotavlja sredstva za delovanje organizacij, ki opravljajo zadeve družbenega varstva in imajo pomen za mesto.

Skrb za borce in invalide NOV

30. člen

Mesto usklajuje pogoje za reševanje zadev borcev in invalidov NOV s tem, da spremlja probleme in razmere borcev in invalidov NOV ter družin padlih borcev. Skupaj z organizacijami združenj borcev NOV, občinami ter delovnimi in drugimi organizacijami sprejema ukrepe za zboljšanje njihovih ma-

terialnih in stanovanjskih razmer ter zdravstvenega varstva.

Notranje zadeve

31. člen

Mesto skrbi za javno varnost, javni red in mir, za prometno in požarno varnost in izvršuje vse pravice in dolžnosti občin, ki jih imajo te po zakonu in drugih predpisih na področju notranjih zadev.

Občinsko sodišče in občinsko javno tožilstvo

32. člen

Mestna skupščina ima vse pristojnosti glede občinskih sodišč in občinskega javnega tožilstva v Ljubljani, ki se z ustavo in zakoni dane občinski skupščini.

Narodna obramba

33. člen

Mesto ima pravice in dolžnosti, ki jih ima občina po ustavi, zakonu in drugih predpisih na področju narodne obrambe.

34. člen

Mesto v okviru svojih pravic in dolžnosti:

— izdeluje program priprav obrambe mesta in vojni plan mesta;

— organizira, oborožuje in opremlja svoje enote in službe teritorialne obrambe;

— usmerja in pripravlja mestno gospodarstvo za delo v vojnih pogojih;

— organizira civilno zaščito na svojem ozemlju;

— organizira in izvaja pouk prebivalstva za obrambo in zaščito ter pouk enot in služb teritorialne obrambe in enot civilne zaščite;

— opravlja zadeve vojaške obveznosti in vojaške mobilizacije in druge posle v zvezi z dolžnostmi in pravicami občanov pri narodni obrambi;

— usklajuje, usmerja in aktivira delo vseh družbenih dejavnikov v mestu na področju narodne obrambe;

— izvršuje ukrepe pripravljenosti za primer neposredne vojne nevarnosti;

— opravlja druge naloge s področja narodne obrambe, določene z ustavo, zakonom in drugimi predpisi.

Mesto pri izvrševanju svojih nalog usklajuje svoje delo z delom republiških in drugih organov.

35. člen

Organiziranje in izvajanje priprav za obrambo opravlja mesto v sodelovanju z občinami. Mesto lahko poveri občinam, da neposredno organizirajo in izvajajo posamezne ukrepe kakor tudi druga opravila s področja narodne obrambe.

Organizacija in način dela organov mesta, gospodarstva in družbenih služb v primeru neposredne vojne nevarnosti ali v vojnem stanju, se v skladu z ustavo in zakonom urejata s posebnim odlokom mestne skupščine.

Inšpekcijske službe

36. člen

Mestna skupščina ima vse pristojnosti glede inšpekcijskih služb, ki so z ustavo in zakoni dane občinski skupščini.

III. POGLAVJE

SREDSTVA MESTA

37. člen

Mestu pripadajo za uresničevanje pravic in dolžnosti, ki so skupnega pomena za mesto, tisti dohodki, ki po zakonu pripadajo občini in so značilni kot dohodki mesta. Ti dohodki so:

- občinski davek od prometa blaga na drobno;
- občinski davek od prometa z alkoholnimi pijačami v trgovini;
- občinski davek od prometa z alkoholnimi pijačami v gostinstvu;
- občinski prometni davek od plačil za storitve;
- občinske upravne takse;
- občinske komunalne takse;
- občinske sodne takse.

Dohodki mesta so tudi dotacije, prispevki, darila, volila in drugi dohodki.

38. člen

Mestna skupščina z odlokom določi višino udeležbe občin pri dohodkih iz prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi programa dela in ob upoštevanju gospodarske moči, družbenih potreb občin in mesta ter vsakoletne ocene skupnih dohodkov.

39. člen

Za izgradnjo komunalnih, kulturnih, zdravstvenih, socialnih in drugih objektov ali za druge namene, ki imajo pomen za občane mesta, se lahko uvede samoprisevek. Samoprisevek lahko uvede mestna skupščina na podlagi sklepa zborov volivcev ali na podlagi referendumov.

Sredstva, ki so jih s samoprisevkom zbrali občani in delovne organizacije, se smejo uporabiti le za namen, za katerega so bila zbrana.

40. člen

Mesto samostojno razpolaga z dohodki, ki mu pripadajo kot posebni družbenopolitični skupnosti. Politiko uporabe mestnih sredstev določa mestna skupščina v skladu s programom gospodarskega in družbenega razvoja mesta.

Mestna skupščina razporeja sredstva mesta v mestnem proračunu po postopku in na način, kot je določen z zakonom.

Posamezne družbene potrebe, naloge in obveze lahko mesto financira tudi iz skladov in posebnih računov.

Ob pogojih, ki so določeni z zakonom, najema mesto kredite, sprejema obveznosti in razpisuje posojila z javnim vpisom.

41. člen

Z mestnim proračunom zagotavlja mestna skupščina sredstva za opravljanje nalog, ki so določene z ustavo, zakonom in tem statutom.

42. člen

Organi in organizacije, ki razpolagajo s sredstvi mesta, uporabljajo ta sredstva za namene, za katere so jim bila dana in skrbijo za njihovo racionalno porabo.

Mestna skupščina nadzoruje pravilno in smotno uporabo sredstev, ki so razporejena s proračunom.

43. člen

Delovne organizacije, ki se jim za opravljanje določenih nalog iz pristojnosti mesta zagotavljajo sredstva mestnega proračuna, so dolžne predložiti mestni skupščini poročilo o načinu uporabe teh sredstev najmanj enkrat na leto oziroma, kadar mestna skupščina tako poročilo zahteva.

PRORACUN MESTA

44. člen

Mestna skupščina sprejema proračun, s katerim se določajo in razporejajo sredstva, namenjena za delo skupščine in njenih organov ter za druge družbene zadeve, ki se v skladu z zakonom in tem statutom financirajo iz mestnega proračuna.

Proračun se sprejema za eno koledarsko leto in velja za leto, za katero je sprejet.

45. člen

Mestni proračun se pripravi na način, določen z zakonom in tem statutom.

Osnutek proračuna sestavi mestni upravni organ, pristojen za finance, v skladu s politiko splošne družbene porabe in smernicami družbenega in gospodarskega razvoja.

46. člen

Organi in organizacije, ki se jim sredstva za delo zagotavljajo v proračunu, so dolžni predložiti mestni skupščini svoj program dela in, po potrebi, dokumentacijo o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in o drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

47. člen

Predlog proračuna sprejme svet, pristojen za finance, obravnavajo pa ga zbori volivcev in zbori delovnih ljudi, ki lahko dajo nanj svoje pripombe in predloge.

Po zaključeni javni obravnavi razpravlja mestna skupščina o predlogu proračuna in o predlogih iz javne obravnave ter proračun sprejme.

O pripombah in predlogih iz javne obravnave, ki jih skupščina ni sprejela, obvesti predlagatelje.

48. člen

Sklepni račun o izvršitvi proračuna sprejme mestna skupščina.

49. člen

Nadzorstvo nad dotokom in uporabo proračunskih sredstev izvaja svet, pristojen za finance.

SKLADI MESTA

50. člen

Za financiranje družbenih zadev, nalog in obveznosti, ki zahtevajo trajnejše zagotavljanje sredstev, lahko mestna skupščina ustanavlja sklade.

Sredstva skladov se zagotavljajo po zakonu, iz dohodkov mesta, prispevkov delovnih in drugih organizacij ter občanov.

Mestna skupščina ustanavlja sklade z odlokom.

V organ upravljanja sklada imenuje mestna skupščina poleg svojih odbornikov tudi predstavnike vlagateljev in koristnikov sredstev tega sklada, predstavnike občinskih skupščin in drugih organov in organizacij, zainteresiranih za dejavnost sklada.

51. člen

Sklad ima statut, program in finančni načrt. Statut sklada potrdi mestna skupščina.

ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

52. člen

Za financiranje posameznih potreb in nalog, ki so skupnega pomena za mesto in izgradnjo nekaterih pomembnejših objektov, lahko mesto združuje svoja sredstva s sredstvi delovnih ali drugih samoupravnih organizacij, družbenopolitičnih skupnosti in občanov.

Sredstva mesta, namenjena za

zdrževanje, se zagotavljajo v proračunu ali v skladih.

Sredstva za te namene se lahko izločijo tudi na poseben račun.

Zdrževanje sredstev s sredstvi organov, organizacij in občanov, poteka po postopku, določenem z zakonom in tem statutom.

53. člen

Občinske skupščine, delovne in druge samoupravne organizacije, krajevne skupnosti, zbori volivcev in zbori delovnih ljudi lahko dajejo spodbude za zdrževanje sredstev iz prejšnjega člena ali predlagajo, da prevzame to spodbudo mestna skupščina.

Pristojni organi mesta skupno z organi upravljanja organizacij, ki združujejo sredstva, sporazumno odločajo o vseh vprašanih, pomembnih za zdrževanje sredstev in njihovo uporabo, zlasti pa o načinu zdrževanja, namenu, načinu uporabe in nadzorstvu nad porabo sredstev.

IV. POGLAVJE

SAMOUPRAVLJANJE V MESTU

54. člen

Pravice in dolžnosti mesta opravljajo občani neposredno na zborih volivcev, zborih delovnih ljudi, z referendumom in drugimi oblikami neposrednega odločanja ter posredno v mestni skupščini, njenih organih, občini in krajevnih skupnostih.

ZBORI VOLIVCEV
IN ZBORI DELOVNIH LJUDI

55. člen

Občani in delovni ljudje obravnavajo na zborih volivcev in zborih delovnih ljudi zadeve, ki so kot pravice in dolžnosti mesta, določene s tem statutom.

56. člen

Na zborih volivcev dajejo občani predloge za reševanje zadev, ki so skupnega pomena za mesto, opravljajo volilne funkcije, ki so določene z ustavo ali z zakonom ter neposredno odločajo o zadevah, če je tako določeno z zakonom ali tem statutom.

57. člen

Mestna skupščina mora predložiti v obravnavo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi:

- osnutek statuta mesta;
- osnutek izhodišč za izdelavo programa gospodarskega in družbenega razvoja mesta;
- osnutek urbanističnega programa za območje mesta;
- predlog proračuna in sklepnega računa mesta;
- osnutek predpisov, ki nalagajo občanom izredne materialne obveznosti in samoprisevke.

Če mestna skupščina katere od omenjenih zadev ni predhodno predložila v obravnavo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi, o takšni zadevi oziroma aktu ne more dokončno sklepati.

58. člen

Mestna skupščina da na lastno pobudo ali na pobudo občinskih skupščin in krajevnih skupnosti v obravnavo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi tudi druga vprašanja, ki sodijo med pravice in dolžnosti mesta.

59. člen

Mestna skupščina mora dati v obravnavo zborom volivcev in zborom delovnih ljudi na vsem mestnem območju tudi vse tiste zadeve, za katere to zahteva večina občinskih skupščin.

60. člen

Zborom volivcev in zborom delovnih ljudi v posamezni občini se daje v obravnavo zadeve iz okvira pravic in dolžnosti mesta, če imajo poseben pomen za to občino in če tako odloči mestna skupščina, skupščina te občine, ali večina zborov volivcev, zborov delovnih ljudi ali krajevnih skupnosti z območja te občine.

61. člen

Mestna skupščina in njeni organi obravnavajo zahteve, predloge in mnenja zborov volivcev in zborov delovnih ljudi.

Če posameznih predlogov ali mnenj skupščina ne upošteva, mora o tem obvestiti volivce ter navesti razloge.

Varianta: Mestna skupščina in njeni organi obravnavajo zahteve, predloge in mnenja zborov volivcev in zborov delovnih ljudi.

Če posameznih predlogov ali mnenj skupščina ne upošteva, mora o tem obvestiti volivce ter navesti razloge.

Mestna skupščina ne sme sprejeti predpisa ali drugega splošnega akta, ki je pomemben za življenje in delo v mestu, če se je proti njemu izrekla več kot polovica vseh zborov volivcev in zborov delovnih ljudi v mestu.

62. člen

Zbore volivcev, na katerih se obravnavajo zadeve iz okvira pravic in dolžnosti mesta, sklicuje predsednik mestne skupščine.

Območja in postopek za sklic ter delo zborov volivcev in zborov delovnih ljudi ureja občinski statut.

63. člen

Na zborih volivcev in zborih delovnih ljudi, ki obravnavajo zadeve iz okvira pravic in dolžnosti mesta,

mora biti navzoč odbornik mestne skupščine in dajati občanom potrebna obvestila in pojasnila ter odgovarjati na vprašanja volivcev.

64. člen

Mestna skupščina ali njen zbor lahko sklene, da bo dal v obravnavo zborom delovnih ljudi v delovnih organizacijah predloge za rešitev tistih zadev, ki so pomembne za njihov položaj in delo.

65. člen

Zbori volivcev in zbori delovnih ljudi lahko tudi na lastno pobudo obravnavajo zadeve iz okvira pravic in dolžnosti mesta in dajejo glede teh zadev mestni skupščini svoje predloge in mnenja.

66. člen

Mestna skupščina in njeni organi sodelujejo pri pripravah za zbor volivcev in za zbor delovnih ljudi z občinskimi skupščinami in njihovimi organi ter z družbenopolitičnimi organizacijami v mestu.

REFERENDUM

67. člen

Z referendumom občani neposredno odločajo o vprašanjih, ki imajo pomen za mesto kot celoto.

68. člen

Mestna skupščina obvezno razpiše referendum, kadar je tako predpisano z zakonom, če ga za odločitev o določenem vprašanju zahteva več kot polovica zborov volivcev z območja mesta, več kot polovica krajevnih skupnosti ali najmanj tri občinske skupščine.

Mestna skupščina lahko razpiše referendum tudi na lastno spodbudo ali na predlog splošnega zbora.

69. člen

Referendum razpiše mestna skupščina s sklepom, s katerim določi besedilo in dan referenduma.

Med objavo sklepa o razpisu referenduma in dnevom referenduma mora preteči najmanj 8 dni.

Referendum izvede občinska volilna komisija po načelih, ki veljajo za volitve odbornikov v občinsko skupščino. Po enakem postopku se opravi tudi glasovanje.

Občani glasujejo o postavljenem vprašanju na glasovnicah z »za« ali »proti«.

70. člen

Referendum je veljaven, če je glasovala večina vseh volivcev. Predlog, o katerem se glasuje na referendumu, je sprejet, če je glasovala zanj večina volivcev, ki so glasovali.

Izid glasovanja na referendumu je za mestno skupščino obvezen.

Eno leto po izvedbi referenduma mestna skupščina ne more sprejeti nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

MESTNA SKUPŠČINA IN NJENI ORGANI

Sestav skupščine in način izvolitve odbornikov

71. člen

Mestna skupščina je najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja v mejah pravic in dolžnosti mesta.

Svoje pravice in dolžnosti izvršuje mestna skupščina na podlagi ustave, zakonov in tega statuta.

72. člen

Mestno skupščino sestavljata mestni zbor in zbor delovnih skupnosti.

Vsak zbor šteje 50 odbornikov.

73. člen

Volitve v mestno skupščino se izvedejo na podlagi splošne, enake in neposredne volilne pravice občanov in delovnih ljudi.

74. člen

Odbornike mestne skupščine se voli na način in po postopku, ki je z zakonom določen za volitve odbornikov občinskih skupščin.

Volilne enote za volitve odbornikov mestne skupščine se določijo s posebnim odlokom.

Področje in delo mestne skupščine

75. člen

Mestna skupščina določa politiko in odloča o drugih temeljnih vprašanjih, pomembnih za gospodarski in družbeni razvoj mesta, sprejema programe, načrte, predpise in druge splošne akte in opravlja druge zadeve, ki so ji dane v pristojnost z ustavo, zakoni in tem statutom.

Mestna skupščina opravlja zadeve s svojega delovnega področja na svojih sejah, na sejah zborov, svetov, komisij in v drugih organih.

76. člen

Zadeve iz pristojnosti mestne skupščine opravljata zbor enakopravno, posamezne zadeve iz njene pristojnosti pa opravljata zbor samostojno. Mestna skupščina lahko opravlja posamezne zadeve tudi kot enoten zbor.

77. člen

Vsak zbor praviloma zaseda in odloča o zadevah iz svojega delovnega področja na ločeni seji.

Zbora imata lahko skupne seje, ko razpravljata o vprašanjih, o katerih odločata enakopravno, ali o vprašanjih, ki so skupnega pomena za oba zbor.

Kadar zbora odločita, da bosta na skupni seji tudi glasovala, glasujejo odborniki vsakega zbora ločeno.

O vprašanjih, ki so skupnega pomena za oba zbor, lahko zbor na skupni seji sprejemata skupne sklepe in priporočila.

78. člen

Mestni zbor enakopravno z zborom delovnih skupnosti:

— sprejema in spreminja mestni statut;

— sprejema program gospodarskega in družbenega razvoja mesta;

— sprejema proračun in sklepni račun;

— sprejema splošne predpise, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti občanov ter delovnih in drugih organizacij;

— ustanavlja delovne organizacije in sklade ter odloča o njihovih statusnih vprašanjih;

— najema in razpisuje mestna posojila;

— sklepa o razpisu mestnega referenduma;

— sklepa o razpisu samoprijava;

— sprejema poslovnik za delo mestne skupščine;

— sklepa o povračilu stroškov odbornikom ter članom svetov in komisij;

— voli in razreši predsednika in podpredsednika mestne skupščine ter imenuje in razreši predstavnike in člane svetov in komisij, tajnika, pomočnika tajnika in starešine temeljnih upravnih organov;

— proučuje poročila, analize in drugo gradivo s področja družbenih dejavnosti in gospodarstva in sprejema sklepe in priporočila ter ustrezno ukrepa;

— nadzoruje uporabo družbenih sredstev in delitev dohodka delovnih organizacij in samoupravnih skupnosti;

— sprejema priporočila organom družbenega upravljanja delovnih organizacij, delovnih skupnosti in samoupravnih skupnosti;

— obravnava poročila upravnih organov mestne skupščine in občinskih sodišč, javnega tožilstva, javnega pravobranilstva, sodnika za prekrške in drugih organov, katerih delo nadzoruje;

— odloča o drugih vprašanjih, za katera je z zakonom, tem statutom ali z drugim splošnim predpisom mestne skupščine določeno, da odloča mestni zbor enakopravno z zborom delovnih skupnosti.

79. člen

Mestni zbor samostojno:

— voli in imenuje organe, ki ne sodijo v samostojno delovno področje zbora delovnih skupnosti ali v pristojnost skupščine kot enotnega zbora;

— izvršuje pravice skupščine glede odgovornosti organov, ki jih je volil oziroma imenoval;

— določi enega ali več odbornikov mestnega zbora, ki sodelujejo pri sklepanju zakonskih zvez na območju matičnega urada Ljubljane;

— obravnava sklepe zborov volivcev in sprejema odločitve glede njihove izvršitve, kolikor zadeve ne spadajo v enakopravno delovno področje obeh zborov ali v samostojno delovno področje zbora delovnih skupnosti.

80. člen

Zbor delovnih skupnosti samostojno:

— voli, imenuje in razrešuje predstavnike v organe upravljanja in skupnosti iz pristojnosti mestne skupščine;

— obravnava sklepe zborov delovnih ljudi v delovnih organizacijah in skupnostih.

81. člen

Vsak zbor samostojno voli predsednika zbora in člane mandatno-imunitetne komisije ter razpisuje nadomestne volitve odbornikov.

82. člen

Mestna skupščina zaseda kot enoten zbor tudi takrat, kadar se skupno s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društev sestane kot splošni zbor.

83. člen

Seje mestne skupščine in zborov so javne.

Mestna skupščina oziroma njen zbor lahko vabi na svoji seji posamezne občane, predstavnike občinskih skupščin, poslance, voljene na območju Ljubljane, ter zastopnike delovnih organizacij, krajevnih

skupnosti in družbenopolitičnih organizacij.

84. člen

Skupnim sejam obeh zborov mestne skupščine predseduje predsednik mestne skupščine, če je odsoten pa podpredsednik. Seje posameznega zbora vodi predsednik zbora, če je odsoten pa njegov namestnik.

Mestna skupščina sklepa na skupni seji obeh zborov veljavno, če je na seji navzočih večina odbornikov vsakega zbora. Vsa seja zbor mestne skupščine sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina odbornikov.

Kadar mestna skupščina odloča o zadevah, ki so v enakopravnem delovnem področju obeh zborov, sprejema sklepe z večino glasov navzočih odbornikov vsakega zbora.

Statut mesta, program gospodarskega in družbenega razvoja mesta, urbanistični program, generalni urbanistični načrt mesta in proračun so sprejeti, če je zanje glasovala večina vseh odbornikov vsakega zbora.

85. člen

Natančnejše predpise o delu skupščine, zborov in njihovih organov določa skupščina s svojim poslovnikom.

Predsednik mestne skupščine, predsednika zborov in tajnik skupščine

86. člen

Mestna skupščina izvoli izmed svojih odbornikov predsednika in enega ali več podpredsednikov. Mestni zbor in zbor delovnih skupnosti izvolita izmed svojih odbornikov predsednika zbora. Mandatna doba izvoljenih je štiri leta.

Predlog za izvolitev predsednika in podpredsednika mestne skupščine ter predsednikov zborov mora dati najmanj deset odbornikov mestne skupščine.

Predsednika, podpredsednike in predsednika zborov mestne skupščine se voli s tajnim glasovanjem.

Za predsednika in podpredsednike mestne skupščine so izvoljeni kandidati, ki so dobili večino glasov odbornikov; za predsednika zborov pa kandidata, ki sta dobila večino glasov posameznega zbora.

87. člen

Mestna skupščina ima tajnika, ki ga imenuje za dobo štirih let in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan.

Predsedniku, podpredsedniku in tajniku mestne skupščine pripada stalna mesečna nagrada za delo. Skupščina lahko s svojim odlokom predpiše tudi stalne nagrade predsednikom zborov in drugim funkcionarjem.

88. člen

Predsednik mestne skupščine predstavlja mesto kot pravno osebo. Predsednik lahko v posameznih primerih pooblasti tudi koga drugega, da zaštopa mesto.

89. člen

Predsednik mestne skupščine organizira delo v skupščini in njenih organih in usmerja ter usklajuje njihovo delo, sklicuje skupne seje obeh zborov, predlaga dnevni red za te seje in jih vodi, podpisuje akte, sprejete na skupnih sejah

zborov in opravlja zadeve, za katere je pooblaščen.

90. člen

Predsednik mestne skupščine lahko skliče seje njenih posameznih organov, če tega ne storiyo njihovi predsedniki; predsednik lahko zahteva od posameznih organov, da obravnavajo določene zadeve in o njih poročajo.

Predsednik je disciplinski starešina tajnika mestne skupščine.

Predsednik odgovarja za svoje delo mestni skupščini.

91. člen

V primeru naravnih ali drugih hudih nesreč, neposredne vojne nevarnosti, v vojnem stanju ali v drugih izrednih okoliščinah, ko se ne more sestati mestna skupščina, lahko predsednik izvršuje pravice iz pristojnosti mestne skupščine in njenih organov. Te ukrepe mora predložiti v potrditev mestni skupščini na prvi prihodnji seji.

92. člen

Podpredsednik mestne skupščine opravlja tiste zadeve iz pristojnosti predsednika, za katere ga on pooblasti.

Predsednika v njegovi odsotnosti nadomešča podpredsednik, ki ga on pooblasti.

93. člen

Predsednik zbora organizira delo zbora in skrbi za izvajanje njegovih sklepov ter drugih aktov, sodeluje s predsednikom mestne skupščine in s predsednikom drugega zbora pri organizaciji in usklajevanju dela skupščine in zborov ter sklicuje seje zbora na podlagi sklepov zbora ali po lastni spodbudi.

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo, če to predlaga predsednik mestne skupščine ali najmanj deset odbornikov zbora.

94. člen

Tajnik mestne skupščine:

— skrbi in je odgovoren za to, da mestna uprava kot celota dobro deluje in da opravlja upravne in strokovne naloge, ki jih ima po zakonu in tem statutu;

— skrbi za zakonito, pravilno in pravočasno izvrševanje nalog;

— skrbi za izvrševanje sklepov in smernic mestne skupščine in njenih svetov;

— nadzoruje in usklajuje delo upravnih organov;

— pomaga predsedniku mestne skupščine pri pripravljajanju sej skupščine in pri usklajevanju dela posameznih svetov in skupščinskih komisij;

— opravlja druge naloge, ki jih ima po zakonu in posebnih predpisih ali ki mu jih naloži mestna skupščina.

Tajnik se mora udeleževati sej mestne skupščine in na zahtevo dati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih pomembnejših vprašanjih ter pojasnila in podatke, ki jih zahteva skupščina ali njen član s področja dela mestne uprave.

Tajnik je za svoje delo odgovoren mestni skupščini in njenemu predsedniku.

Predsedstvo mestne skupščine

95. člen

Predsedstvo mestne skupščine sestavljajo predsednik in podpredsednik mestne skupščine ter pred-

sednika zborov.

Pri delu predsedstva sodeluje tajnik mestne skupščine.

Predsedstvo mestne skupščine ima koordinacijsko vlogo.

Pravice in dolžnosti odbornikov mestne skupščine

96. člen

Odbornik pridobi pravice in dolžnosti odbornika mestne skupščine z dnem verifikacije svojega mandata; prenehajo pa mu z dnem verifikacije mandata na novo izvoljenega odbornika.

Dolžnost odbornika mestne skupščine je javna družbena funkcija in častna družbena dolžnost.

Odbornik mestne skupščine ima pravico do povračila dejanskih stroškov, ki jih je imel v zvezi z opravljanjem svoje dolžnosti v mestni skupščini in njenih organih.

Natančnejše določbe o povračilu stroškov odbornikom predpiše mestna skupščina s posebnim odlokom.

97. člen

Odborniki mestne skupščine imajo razen pravic in dolžnosti, ki so določene z ustavo in tem statutom še te:

— udeleževati se sej mestne skupščine in njenih organov in sodelovati pri njihovem delu;

— pregledovati gradivo, ki se pripravlja za seje mestne skupščine ali njenih organov;

— predlagati skupščini sprejetje splošnih predpisov, odločb ter sklepov v posameznih zadevah;

— zahtevati pojasnila o posameznih zadevah, predlagati spremembe in dopolnitve besedila aktov in predlagati, da se zadeva odloži z dnevnega reda ali da se obravnavanje preloži;

— sprožiti razpravljanje in odločanje o kateremkoli vprašanju, ki je splošnega pomena za mesto, za širšo družbeno skupnost ali za območje lastne volilne enote;

— redno se udeleževati zborov volivcev in zborov delovnih ljudi in poročati o delu mestne skupščine;

— udeleževati se sej samoupravnih organov, delovnih in drugih organizacij in skupnosti v svoji volilni enoti; poročati o delu mestne skupščine v razmerju do teh organizacij in skupnosti ter skrbeti, da je mestna skupščina seznanjena z mnenji in stališči organov in skupnosti teh organizacij; te organizacije pa mora seznaniti s sklepi in odločitvami skupščine;

— zahtevati strokovno pomoč upravnih organov pri opravljanju svoje dolžnosti v mestni skupščini ter v ta namen uporabljati publikacije in strokovno knjižnico mesta.

98. člen

Odborniki so za opravljanje svoje dolžnosti odgovorni volivcem in mestni skupščini.

99. člen

Odbornik, ki ne opravlja svoje odborniške dolžnosti ali je ne opravlja v skladu z določbami tega statuta in ki ne uživa zaupanja volivcev, se odpokliče.

Pristojni organi so dolžni predlagati in uvesti postopek za odpoklic, če so podani pogoji za odpoklic iz prejšnjega odstavka. Postopek za odpoklic odbornika določa zakon.

100. člen

Odbornik mestne skupščine ne

sme biti poklican na odgovornost, ne sme se mu vzeti prostost in tudi ne sme biti kaznovan za glasovanje ali mnenje, izraženo v mestni skupščini.

Za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, se ne sme odborniku mestne skupščine brez privolitve njegovega zbora vzeti prostost ali zoper njega začeti kazenskega postopka; če zbor ni zbran, da privolitev mandatno-imunitetna komisija zbora; zbor, ki mu odbornik pripada, mora pozneje privolitev potrditi. Privolitev ni potrebna, če gre za kaznivo dejanje, za katero je preiskovalni zapor obvezen, ali če je bil odbornik mestne skupščine zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen strogega zopora, daljša od enega leta, ali hujša kazen.

Sveti

101. člen

Sveti so politično-izvršilni organi in organi družbenega samoupravljanja mestne skupščine na področju, za katero so ustanovljeni. Za svoje delo so odgovorni mestni skupščini.

102. člen

Svete mestne skupščine sestavljajo člani, ki jih imenuje mestna skupščina izmed svojih odbornikov in drugih občanov.

Svet ima predsednika in praviloma deset do štirinajst članov.

Predsednik sveta je odbornik mestne skupščine.

Mandat članom sveta traja štiri leta.

103. člen

Sveti opravljajo naloge iz svojega delovnega področja na sejah. Delo na sejah ureja poslovnik sveta.

104. člen

Mestna skupščina ima tele svete:

— svet za finance;

— svet za gospodarstvo;

— svet za komunalno gospodarstvo in mestni promet;

— svet za kulturo;

— svet za narodno obrambo;

— svet za splošne in notranje zadeve;

— svet za stanovanjsko gospodarstvo;

— svet za telesno in tehnično vzgojo;

— svet za turizem;

— svet za urbanizem;

— svet za vzgojo in izobraževanje;

— svet za zdravstvo in družbeno varstvo;

— svet za družbeno negativne pojave.

Mestna skupščina lahko z odlokom ustanovi še druge svete. Z odlokom določi tudi področje dela in naloge posameznega sveta.

Za opravljanje svojih nalog svet lahko ustanovi stalne ali občasne komisije.

105. člen

Sveti so na svojem delovnem področju pristojni zlasti:

— da predlagajo skupščini in njenim zborom politiko za svoje področje ter izdajo odlokov, programov razvoja in drugih aktov;

— da skrbijo za izvajanje politike in za izvajanje programov, odlokov in drugih aktov skupščine ter za izvrševanje zakonov; pri tem organizirajo in spodbujajo aktivnosti, ki so usmerjene k izvrševanju poli-

tike ter k pravilnemu in zakonitemu izvajanju predpisov;

— da izdajajo odredbe in navodila, kadar so za to pooblaščen, in da dajejo priporočila delovnim in drugim organizacijam;

— da spremljajo izvrševanje predpisov in izvajanje politike pristojnih organov in organizacij;

— da poročajo skupščini o izvajanju politike in o izvajanju njenih sklepov in drugih ukrepov;

— da nadzorujejo delo mestnih upravnih organov in jim dajejo smernice za njihovo delo.

V upravnih zadevah odločajo sveti samo, če je to predvideno z zakonom ali z odlokom mestne skupščine.

Komisije

106. člen

Za pripravo splošnih aktov in za proučevanje posameznih zadev ter za opravljanje drugih nalog ima mestna skupščina stalne in občasne komisije.

107. člen

Stalne komisije mestne skupščine so:

1. komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve;

2. komisija za vloge in pritožbe;

3. komisija za družbeno nadzorstvo;

4. statutarno-pravna komisija;

5. komisija za samoupravne akte delovnih organizacij;

6. komisija za imenovanje ulic, cest, trgov in naselij;

7. komisija za verska vprašanja.

Komisija ima praviloma pet do petnajst članov. Predsednika in članne imenuje mestna skupščina izmed odbornikov in drugih občanov.

108. člen

Komisije na svojem delovnem področju:

— spremljajo in proučujejo posamezne zadeve;

— sestavljajo osnutke in predloge posameznih aktov;

— izvajajo ankete;

— pomagajo občanom in organizacijam uveljavljati njihove zakonite pravice;

— pripravljajo in opravljajo druge zadeve za skupščino in njena zbora;

— poročajo o svojem delu skupščini in njenim organom.

109. člen

Vsak zbor mestne skupščine ima mandatno-imunitetno komisijo, ki ima pet članov.

Člani mandatno-imunitetne komisije so odborniki ustreznega zbora mestne skupščine.

Klub odbornikov

110. člen

Odborniki mestne skupščine lahko ustanovijo klub odbornikov zaradi seznanjanja s pomembnejšimi vprašanji, stališči ter predlogi zveznih, republiških in drugih predpisov in smernic; zaradi spoznavanja in proučevanja tekočih gospodarskih in družbeno-političnih problemov mesta ter zaradi skupnega dogovarjanja in sprejemanja stališč o zadevah, ki jih je potrebno obravnavati med volivci, v skupščini in v družbeno-političnih organizacijah.

Koordinacijski odbor

111. člen

Za sodelovanje s skupščinami ljubljanskih občin ima mestna skup-

čina koordinacijski odbor kot posvetovalni organ. Sestavljajo ga predsednik mestne skupščine in predsedniki skupščin občin Ljubljane.

Predsednik koordinacijskega odbora je predsednik mestne skupščine.

Mestni upravni organi

112. člen

Upravne in druge zadeve, ki so z zakonom in s tem statutom določene kot pristojnosti občinske skupščine, opravljajo za območje ljubljanskih občin upravni in drugi organi mestne skupščine. V tem okviru izvršujejo zakone in druge predpise, izvajajo sprejeto politiko, spremljajo stanje na ustreznem področju, organizirajo in opravljajo določene službe, odločajo o upravnih zadevah, izvajajo upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti, pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve za predstavniška telesa in njihove politično izvršilne organe.

Varianta:

Upravne in druge zadeve, ki so določene z zakonom in s tem statutom, opravljajo za območje ljubljanskih občin upravni in drugi organi mestne skupščine. V tem okviru izvršujejo zakone in druge predpise, izvajajo sprejeto politiko, spremljajo stanje na ustreznem področju, organizirajo in opravljajo določene službe, odločajo o upravnih zadevah, izvajajo upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti, pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve za predstavniška telesa in njihove politično izvršilne organe.

113. člen

Organizacijo mestnih upravnih organov in drugih organov in organizacij, ki jih ustanovi mestna skupščina, določi ta s svojim odlokom.

Varianta:

Upravo mestne skupščine sestavljajo upravni in drugi organi oziroma organizacije, ki jih ustanovi skupščina s svojim odlokom.

114. člen

Upravni organi mestne skupščine so lahko: tajništva, uprave, oddelki, uradi, zavodi, komisije in službe.

Varianta:

Upravni organi mestne skupščine so lahko: tajništva, uprave, oddelki, uradi, zavodi, komisije in službe.

Mestna skupščina z odlokom določa organizacijo mestne uprave za delovna področja gospodarstva, finance, prispevkov in davkov, gradbeništva, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, urbanizma, geodetskih zadev, družbenih služb, inšpekcij, notranjih zadev, narodne obrambe, skupščinskih, kadrovskih in splošnih zadev.

115. člen

Upravni organi skupščine opravljajo upravne in druge zadeve s svo-

jega delovnega področja samostojno v mejah pooblastil, ki jim jih daje zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi, ter po smernicah skupščine in njenih svetov.

116. člen

Upravni organi redno seznanjajo skupščino in ustrezne svete s problemi na svojem področju in jim pomagajo s svojimi spodbudami in predlogi pri uresničevanju njihovih nalog.

117. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom skupščine, izdanim na podlagi zakona določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma da se ne smejo objaviti.

118. člen

Tajnik je predstojnik mestne uprave in disciplinski starešina delovnih ljudi, zaposlenih v mestni upravi.

Posamezne disciplinske pravice lahko tajnik prenese na neposrednega starešino.

119. člen

Predstojniki upravnih organov skrbijo vsak na svojem delovnem področju za izvrševanje zakonov in drugih predpisov višjih državnih organov ter predpisov, sklepov in smernic mestne skupščine in njenih svetov; skrbijo, da se izdelajo osnutki predpisov in drugih aktov ter pripravijo analize in drugo gradivo za skupščino in njene svete.

Predstojnik upravnega organa skrbi, da delavci zakonito, pravilno in pravočasno opravljajo naloge s svojega področja, organizira in vodi delo v organu in je neposredni starešina njegovih delavcev ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi.

Predstojnike mestnih upravnih organov imenuje mestna skupščina.

120. člen

Predstojniki upravnih organov so na področjih, ki jih vodijo, osebno odgovorni skupščini in ustreznemu svetu za zakonito in pravočasno delo ter za izvrševanje sklepov in smernic skupščine in njenih svetov.

Predstojniki upravnih organov so odgovorni tudi tajniku skupščine v okviru njegovih pristojnosti.

Tajnik najmanj enkrat letno poroča skupščini o delu upravnih organov.

121. člen

Delavci, zaposleni v upravi mestne skupščine, sestavljajo delovno skupnost, ki v mejah zakonov in na podlagi drugih predpisov samoupravno urejajo notranja razmerja. Pravico samoupravljanja uresničujejo delavci neposredno in posredno po svetu delovne skupnosti.

Gasilska brigada

122. člen

Za izvajanje ukrepov proti požaru, gašenje požarov in reševanje ljudi in premoženja, ogroženega s požarom in drugimi naravnimi in hudimi nesrečami, ima mesto poklicno gasilsko brigado.

124. člen

Mestna skupščina in njeni organi sodelujejo s krajevnimi skupnostmi pri razvijanju tistih dejavnosti iz okvira pravic in dolžnosti mesta, ki imajo skupen pomen za občane na območju mesta ali v njegovem delu.

125. člen

Občani obravnavajo v krajevni skupnosti zadeve, ki so pomembne za mesto in o teh zadevah lahko sporočajo svoje predloge organom mesta ali občine.

126. člen

Mestna skupščina obvešča krajevne skupnosti o izdelavi urbanističnih načrtov, programov razvoja storitvenih in socialno-zdravstvenih dejavnosti, ki so skupnega pomena za mesto.

Mestna skupščina in njeni organi obravnavajo mnenja in predloge krajevnih skupnosti in jih o tem obveščajo.

127. člen

Krajevne skupnosti lahko neposredno ali prek občinskih skupščin predlagajo, da mestna skupščina obravnava zadeve ali sprejme akt oziroma ukrep iz svoje pristojnosti, ki je neposredno pomemben za občane na območju krajevne skupnosti.

Mestna skupščina in njeni organi so dolžni tak predlog obravnavati in o svoji odločitvi obvestiti krajevno skupnost.

128. člen

Mestna skupščina lahko prepusti krajevni skupnosti opravljanje posameznih nalog iz okvira pravic in dolžnosti mesta. V tem primeru mora krajevni skupnosti zagotoviti potrebna finančna sredstva.

129. člen

Mestna skupščina je dolžna skrbeti in zagotavljati potrebne pogoje za nadaljnji razvoj in utrjevanje krajevnih skupnosti.

Zlasti je dolžna skrbeti, da se v krajevnih skupnostih razvijajo take oblike dela, ki omogočajo občanom neposredno vplivanje in odločanje o zadevah, ki so za njih skupnega pomena.

Razmerja med mestno skupščino in samoupravnimi skupnostmi

130. člen

Mestna skupščina ustanavlja tiste samoupravne skupnosti, katere je po zakonu dolžna ustanoviti in tudi druge, če spozna, da je zaradi povečanja neposrednega vpliva uporabnikov in drugih zainteresiranih občanov in organizacij ter zaradi racionalizacije dela na področju posameznih družbenih služb potrebna posebna samoupravna organizacija.

131. člen

Mestna skupščina ustanavlja samoupravne skupnosti, ki delujejo na območju ljubljanskih občin ali za širše regije, če se tako sporazume z drugimi občinami v regiji, in sicer za tiste družbene službe, ki so s statutom mesta določene kot službe skupnega pomena.

V sporazumu z občinami v mestu lahko mestna skupščina ustanovi samoupravne skupnosti tudi na tistih področjih družbenih služb, ki zaradi njihovega posebnega pomena

za občine spadajo v okvir njihovih pravic in dolžnosti.

132. člen

Mestna skupščina zagotavlja samoupravni skupnosti, ki jo je ustanovila, sredstva za realizacijo njenega programa dela.

Mestna skupščina določa sistem financiranja za samoupravne skupnosti za širšo regijo in za tiste, ki so bile ustanovljene po sporazumu med občinami v Ljubljani, sporazumno s prizadetimi občinskimi skupščinami.

133. člen

Mestna skupščina opravlja nasproti samoupravnim skupnostim, ki jih je ustanovila, vse pravice, ki so z zakonom ali aktom o ustanovitvi določene kot pristojnosti občine.

134. člen

Mestna skupščina ima v razmerjih do samoupravnih skupnosti tudi usmerjevalno in nadzorno funkcijo.

135. člen

Mestna skupščina uresničuje nadzorno funkcijo do samoupravnih skupnosti s tem, da potrjuje njihove statute, da daje soglasje k njihovim delovnim programom, finančnim načrtom in sklepnim računom ter da obravnava njihova poročila, ki so jih dolžne predlagati.

Svojo usmerjevalno funkcijo pa uresničuje s tem, da skrbi za uspešno delovanje samoupravne skupnosti in delovnih organizacij s področja, za katero je samoupravna skupnost ustanovljena ter da razvija oblike vplivanja neposrednih uporabnikov in drugih zainteresiranih organov in organizacij.

136. člen

Mestna skupščina mora skrbeti za krepitev samoupravnega položaja samoupravnih skupnosti, ki jih ustanovi in zlasti tudi za to, da bo ta v skladu z družbeno političnim sistemom Jugoslavije ter s temeljnimi pravicami občanov in drugih samoupravnih organizacij.

Razmerja med mestno skupščino in občinskimi skupščinami

137. člen

Mestna skupščina sodeluje z občinskimi skupščinami in skupaj z njimi skrbi za razvijanje vseh oblik neposrednega samoupravljanja občanov.

138. člen

Razmerja med občinskimi skupščinami in mestno skupščino imajo svoj izvor in temelj v lastnosti mesta in občin kot temeljne družbeno-politične skupnosti.

139. člen

Pri opravljanju svojih pristojnosti sodeluje mestna skupščina s skupščinami občin Ljubljane pri odločanju politike gospodarskega in družbenega razvoja mesta, pri sprejemanju predpisov in odločanju o ukrepih v zadevah, ki so skupnega pomena za mesto.

140. člen

Način sodelovanja se določi s tem statutom in s poslovníkom mestne skupščine.

141. člen

Mestna skupščina mora poslati občinskimi skupščinam najkasneje 30 dni pred obravnavo na sejah zborov vse predloge aktov iz občinskih

V. POGLAVJE

RAZMERJA MESTNE SKUPŠČINE

Razmerja med mestno skupščino in krajevnimi skupnostmi

123. člen

V krajevnih skupnostih uresničuje

jejo občani mesta samoupravljanje na vseh področjih tistih dejavnosti, ki so namenjene neposrednemu zadovoljevanju njihovih potreb in potreb naselij kot celote.

pristojnosti, ki imajo pomen tudi za mesto.

Občinske skupščine lahko dajo k predlogom aktov svoja mnenja in predloge in jih sporočijo mestni skupščini pisмено ali ustno po svojem predstavniku na seji njenih zborov.

142. člen

Občinske skupščine in njihovi organi skrbijo za izvrševanje zadev iz pristojnosti občin, ki imajo pomen tudi za mesto.

Za posamezna področja, za katera niso ustanovljene upravne službe pri mestni skupščini, izvršujejo odloke in druge akte mestne skupščine občinski upravni organi.

Pripomba: člen 142 se vnese v statut samo v primeru, če bo sprejeta varianta 112. člena. V nasprotnem primeru člen 142 odpade.

Razmerja med mestno skupščino, družbeno-političnimi in družbenimi organizacijami ter društvi

143. člen

Mestna skupščina sodeluje pri reševanju zadev iz svojega delovnega področja z družbeno-političnimi in družbenimi organizacijami ter društvi v mestu.

144. člen

Mestna skupščina lahko skupaj s predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev, ki delujejo na območju Ljubljane kot splošni zbor, obravnava vprašanja, ki imajo splošen pomen za mesto.

Spodbudo za sklicanje splošnega zbora lahko da predsednik mestne skupščine, zbor mestne skupščine, mestna konferenca SZDL ali drug najvišji organ družbeno-politične organizacije ali društva mesta.

Splošni zbor lahko sprejema smernice in priporočila za delo organov mestne skupščine, delovnih in drugih samoupravnih organizacij, ki opravljajo dejavnost skupnega pomena za mesto.

145. člen

Organi mestne skupščine lahko vabijo na svoje seje predstavnike družbeno-političnih organizacij in društev zaradi skupnega obravnavanja zadev z njihovega delovnega področja, ki se nanašajo na stanje na posameznih področjih družbenega življenja v mestu.

146. člen

Mestna skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati mnenja in predloge družbeno-političnih organizacij in društev v mestu o predlogih posameznih odlokov ali drugih aktov in mnenja o posameznih zadevah.

Kadar družbeno-politične organizacije ali društva dajo mnenje mestni skupščini in njenim organom, so ti dolžni vabiti na svoje seje njihove predstavnike.

Mestna skupščina in njeni organi razvijajo s temi organizacijami tudi druge oblike sodelovanja ter samoupravnega dogovarjanja.

Razmerja med mestno skupščino in širšimi družbeno-političnimi skupnostmi

147. člen

Mestna skupščina in njeni organi lahko neposredno sodelujejo s skupščino SR Slovenije in njenimi organi v zadevah, ki so skupnega pomena za mesto.

148. člen

Delegati mesta Ljubljane sodelujejo na zasedanju delegatov občin v

skupščini SR Slovenije pri obravnavanju zadev o temeljnih vprašanjih s področja komunalnega sistema, financiranja družbeno-političnih skupnosti, družbenega načrtovanja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, stanovanjske politike, prostorskega planiranja in urbanizma, javne varnosti, izobraževanja ter zdravstvenega in socialnega varstva, kot tudi o drugih zadevah, ki so skupnega pomena za občane v mestu.

149. člen

Na zasedanju delegatov občin ima delegat mesta Ljubljane pravico in dolžnost sporočiti mnenja, stališča in predloge mesta o zadevah, ki so na dnevnem redu zasedanja.

150. člen

Stališča in predloge mesta sprejme skupščina mesta Ljubljane na seji posameznih zborov, na skupni seji zborov ter na seji svetov ali komisij.

Stališča in predloge lahko sprejme tudi organ samoupravne skupnosti z mestnega območja, če je skupščina mesta Ljubljane tako sklenila.

151. člen

Za svoje delo na zasedanju v skupščini SR Slovenije je delegat mesta odgovoren skupščini mesta Ljubljane in jo je dolžan obveščati o svojem delu in delu na zasedanju delegatov občin.

152. člen

Skupščina mesta Ljubljane sme razrešiti delegata mesta pred pretekem roka, za katerega ga je izbrala, če na zasedanju delegatov občin v skupščini SR Slovenije v svoji obravnavi ni povedal mnenja, stališča in predlogov mesta ali jih je povedal smiselno drugače ali povsem nasprotno, kot pa so bila sprejeta v skupščini mesta Ljubljana.

153. člen

Skupščina mesta Ljubljane izvoli izmed svojih odbornikov ter članov svetov in komisij ali organov samoupravnih skupnosti štiri delegate mesta za zasedanje delegatov občin v skupščini SR Slovenije.

Delegat mesta se izvoli praviloma za mandatno dobo skupščine, lahko pa tudi samo za eno ali več zasedanj.

Za izvolitev delegata mesta in za njegovo razrešitev veljajo določbe poslovnika za delo mestne skupščine.

154. člen

Predsedstvo mestne skupščine:
— določi, kateri organ bo obravnaval zadeve, ki so na dnevnem redu zasedanja delegatov občin v skupščini SR Slovenije in sprejel o njih mnenja, stališča in predloge mesta;

— določi, kateri od stalnih delegatov mesta se bo udeležil posameznega zasedanja, oziroma

— ugotovi, kateri delegat mesta je bil izbran za posamezno zasedanje delegatov občin.

155. člen

Pri sodelovanju s skupščino SR Slovenije in njenimi organi izmenjujejo mestna skupščina in njeni organi mnenja o zadevah, ki so pomembne za republiko in mesto, da

jejo predloge za sprejem zakona ali drugega akta, mnenja in stališča k osnutkom in predlogom zakonov in drugih aktov republiške skupščine. Mestna skupščina lahko razvija tudi druge oblike sodelovanja.

156. člen

Način sodelovanja se nadrobno predpiše s poslovnikom mestne skupščine.

157. člen

Mestna skupščina seznanja republiške in zvezne poslance, izvoljene na območju ljubljanskih občin, s svojim delom. Republiški in zvezni poslanci morajo biti obveščeni o sejah mestne skupščine in njenih organov, na katerih se obravnavajo posamezne zadeve iz pristojnosti republiške oziroma zvezne skupščine ali pa če imajo take zadeve širši pomen.

Razmerja med mestno skupščino in delovnimi organizacijami

158. člen

Mesto lahko ustanavlja delovne organizacije. Izključno pravico ustanavljanja ima mesto za tiste delovne organizacije, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za mesto.

VI. POGlavJE

SAMOSTOJNI ORGani MESTA

Sodnik za prekrške

160. člen

Mestna skupščina ustanovi sodnika za prekrške kot samostojen organ in ima glede njega vse pristojnosti, ki so s predpisi dane občinski skupščini.

Sodnik za prekrške Ljubljana izvršuje tudi odloke ljubljanskih občinskih skupščin.

Mestno javno pravobranilstvo

161. člen

Mestna skupščina ustanovi mestno javno pravobranilstvo kot samostojen organ in ima glede njega vse

Delovne organizacije, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za mesto določi mestna skupščina s posebnim odlokom.

Ob ustanovitvi določi dejavnost delovne organizacije oziroma delovno področje in poskrbi za sredstva, ki jih potrebuje za začetek svojega dela.

Razmerja med mestom in delovnimi organizacijami temeljijo na načelih samostojnosti in medsebojnih obveznosti, ki jih določajo veljavni predpisi za občino in za delovno organizacije.

159. člen

Mestna skupščina in njeni organi skrbijo, da delovne organizacije, ki jih je ustanovila, skrbno gospodarijo z družbenimi sredstvi, kot dobri gospodarji in v korist družbene skupnosti ter v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

Mestna skupščina in njeni organi opravljajo nad delom teh organizacij upravno-inšpekcijsko nadzorstvo nad samoupravnimi akti delovnih organizacij, družbeno nadzorstvo in druge pravice, ki jih za posamezne delovne organizacije daje zakon občinski skupščini.

pristojnosti, ki so po temeljnem zakonu o javnem pravobranilstvu in drugih predpisih dane v pristojnost občinski skupščini.

Mestno javno pravobranilstvo v Ljubljani zastopa v skladu z zakonom in drugimi predpisi mesto Ljubljano in občine v Ljubljani ter druge pravne osebe.

Postaja milice

162. člen

Zadeve javne varnosti so skupnega pomena za mesto. Opravlja jih Postaja milice Ljubljana, do katere ima mestna skupščina vse pravice in dolžnosti občinske skupščine.

VII. POGlavJE

AKTI MESTNE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

163. člen

Mestna skupščina in njeni organi sprejemajo predpise in druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

V mejah svoje pristojnosti izdajajo za opravljanje svojih nalog:

— mestna skupščina: odloke, odredbe, navodila, odločbe, sklepe, smernice in priporočila;

— sveti mestne skupščine: odločbe, sklepe, smernice in priporočila, odredbe in navodila, kolikor so za to pooblaščen s posebnimi predpisi;

— upravni organi: odločbe, upravna navodila, odredbe in stro-

kovna navodila, kadar so za to pooblaščen s posebnimi predpisi.

164. člen

Predlog za sprejem akta lahko dajo: odbornik, posamezen zbor, svet, komisija, predstojnik mestnega upravnega organa, delovne in druge samoupravne organizacije in skupnosti, njihova združenja, družbeno-politične organizacije, društva in občani.

165. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, ki jih izdajajo mestna skupščina in njeni organi, je določen z njenim poslovnikom.

VIII. POGlavJE

DRUŽBENO NADZORSTVO

166. člen

Mestna skupščina izvršuje družbeno nadzorstvo z namenom, da bi se zagotovilo javnost in družbena odgovornost pri delu njenih organov in organov družbenega samo-

upravljanja organizacij, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za mesto.

Pri izvrševanju družbenega nadzorstva obravnava skupščina splošno vprašanja, ki se tičejo razpolaga-

nja z družbenimi sredstvi, delitve dohodka in načina izvrševanja pravic in dolžnosti omenjenih organov in organizacij.

167. člen

Z izvrševanjem družbenega nadzorstva vpliva mestna skupščina na razvijanje odgovornosti in spoštovanje socialističnih norm pri samoupravljanju, pri poslovanju in pri razpolaganju z družbenimi sredstvi.

Pri izvrševanju družbenega nadzorstva sodeluje mestna skupščina z organi samoupravljanja.

168. člen

Mestna skupščina ne sme z družbenim nadzorstvom omejevati z ustavo in z zakonom določenih pravic organov, organizacij in občanov in tudi ne kršiti njihovih pravic in na zakonu temelječih koristi.

169. člen

Mestna skupščina izvršuje družbeno nadzorstvo na skupnih in na ločenih sejah svojih zborov.

Za opravljanje določenih zadev s tega področja ustanovi mestna skupščina komisijo za družbeno nadzorstvo.

170. člen

Zbora in sveti mestne skupščine, ki v mejah svojega delovnega področja spremljajo gibanja in pojave na posameznem področju družbenega življenja, ki imajo skupen pomen za mesto, opozarjajo komisijo za družbeno nadzorstvo na pojave, ki bi jih bilo treba s stališča družbenega nadzorstva obravnavati.

171. člen

Mestna skupščina in njeni organi vabijo na seje predstavnike organov in organizacij, kadar obravnavajo posamezna vprašanja, ki se nanašajo na stanje ali na ugotovljene nepravilnosti v tej delovni organizaciji.

Varstvo zakonitosti

172. člen

V okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavlja mestna skupščina varstvo ustavnosti in zakonitosti zaradi varovanja svoboščin in pravic občanov, pravic samoupravljanja in drugih pravic organizacij.

173. člen

Statut mesta Ljubljane mora biti v skladu z ustavo in zakonom. Splošni akti, ki jih sprejmejo mestna skupščina in njeni organi v mejah svoje pristojnosti, morajo biti v skladu z ustavo, zakonom, ter statutom in drugimi predpisi.

174. člen

Mestna skupščina lahko odpravi ali razveljavi vsak predpis ali drug

splošen akt svojega sveta, ki je v nasprotju z ustavo, zakonom, drugim predpisom in tem statutom.

Svet mestne skupščine lahko odpravi ali razveljavi vsak predpis ali drug splošen akt mestnega upravnega organa, ki je v nasprotju z ustavo, zakonom, drugim predpisom in tem statutom.

175. člen

Predsednik mestne skupščine lahko zadrži izvršitev akta, ki ga je izdal tajnik ali upravni organ mesta izven upravnega postopka in ga predloži skupščini na prvi prihodnji seji, da o njem dokončno odloči. Če tega ne stori, se smatra, da akta ni zadržal.

Tajnik mestne skupščine lahko zadrži izvršitev akta, ki ga je izdal izven upravnega postopka upravni organ, če ugotovi, da akt ni v skladu z zakonom. O tem je tajnik dolžan takoj obvestiti predsednika mestne skupščine.

Predsednika mestne skupščine obvesti tajnik tudi v primeru, kadar meni, da je akt, ki ga je izdal upravni organ izven upravnega postopka nesmotrn, ali če sodi, da bi z izvršitvijo akta lahko nastala škoda.

176. člen

Predsednik mestne skupščine lahko zadrži izvršitev splošnega akta ali sklepa mestne skupščine ali njenih organov, izdanega izven upravnega postopka, če meni, da ni v skladu z zakonom.

Tako zadržani akt ali sklep predloži mestni skupščini na prvi prihodnji seji v odločitev. Če tega ne stori, se smatra, da akta ni zadržal.

177. člen

Mestna skupščina lahko do odločitve ustavnega sodišča zadrži izvršitev protiustavnega ali nezakonitega splošnega akta, ki ga izda delovna ali druga samoupravna organizacija, ki opravlja dejavnost skupnega pomena za mesto, če sodi, da je protiustaven ali nezakonit.

178. člen

Predpisi in drugi splošni akti, ki jih sprejme mestna skupščina in njeni organi, morajo biti objavljeni, preden začno veljati.

Mestni predpisi in splošni akti se objavljajo v Uradnem listu SR Slovenije.

179. člen

Predpis in splošni akt mestne skupščine in njenih organov začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno.

Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da predpis ali splošni akt mestne skupščine in njenih organov začne veljati v roku, krajšem kot osem dni po objavi.

IX. POGLAVJE

MEDMESTNO SODELOVANJE

180. člen

Mesto Ljubljana sodeluje z drugimi mesti doma in v tujini zaradi izmenjave izkušenj, spoznavanja problematike gospodarskega, stanovanjskega, komunalnega in kulturnega razvoja modernega mesta ter zaradi razvijanja prijateljskih stikov.

181. člen

Mesto Ljubljana sodeluje in navezuje prijateljske stike z drugimi

mesti na lastno spodbudo ali na spodbudo mesta, s katerim naj bi sodelovalo.

O sodelovanju odloča mestna skupščina.

182. člen

Kadar je spodbudnik za trajno sodelovanje in vzpostavitev prijateljskih stikov drugo mesto, sklepa o tem mestna skupščina na svoji seji.

183. člen

Na seji, na kateri se sklepa o sodelovanju z drugim mestom, je lahko navzoča tudi delegacija tega mesta.

184. člen

Mesto Ljubljana sodeluje tudi v medmestnih organizacijah doma in

v tujini. O članstvu in izstopu odloča mestna skupščina.

185. člen

Mestna skupščina imenuje predstavnike mesta v medmestno organizacijo. Predstavniki so dolžni najmanj enkrat letno poročati mestni skupščini o svojem delu v organizaciji.

X. POGLAVJE

ČASTNI OBČANI

186. člen

Naslov častnega občana mesta Ljubljane se podeli osebam, ki imajo posebne zasluge za razvoj in napredek mesta Ljubljane in za njegovo povezavo z drugimi mesti doma in v tujini; bivšim in sedanjim prebivalcem mesta Ljubljana za izredne dosežke na področju znanosti, kulture ali na drugih področjih; državnim poglavarjem in najvišjim funkcionarjem mednarodnih organizacij, ki imajo zasluge za mir in za razvijanje dobrih mednarodnih oziroma meddržavnih odnosov Socialistične federativne republike Jugoslavije z drugimi državami.

187. člen

O podelitvi naslova častnega občana odloča mestna skupščina na slavnostni seji obeh zborov.

Častnemu občanu se izda posebno listino.

Nagrade in priznanja mesta Ljubljane

188. člen

Mesto daje nagrade in priznanja občanom in organizacijam za po-

sebne dosežke na raznih področjih družbenega življenja, ki pomembnejše prispevajo k njegovemu nadaljnjemu razvoju.

Postopek in merila za dajanje nagrad in priznanj se določijo s posebnim pravilnikom.

Domicil

189. člen

Ljubljana je kot žarišče narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda veliko prispevala k naporom za njegovo zmago v narodnoosvobodilni vojni. V spomin na to in da bi se ohranile njene junaške tradicije, podeljuje domicil mesta Ljubljane posameznim enotam narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije, ki so izšle iz Ljubljane ali ki so imele poseben pomen za Ljubljano in njeno osvoboditev.

O podelitvi domicila sklepa mestna skupščina, ustrezni enoti pa se izroči spominska listina.

Za jubilejna in druga praznovanja enot narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije, ki imajo domicil mesta Ljubljane, prispeva mesto tudi finančna sredstva.

XI. POGLAVJE

SPREMEMBA STATUTA

190. člen

Spodbudo za spremembo mestnega statuta dajo občani in njihova združenja, družbeno-politične organizacije, krajevne skupnosti, delovne in druge samoupravne organizacije ter njihova združenja.

O spodbudi iz prvega odstavka tega člena razpravlja pristojno skupščinsko telo ter jo sprejme in izdela predlog za mestno skupščino ali pa ugotovi, da ni razlogov za spremembo statuta, in o tem obvesti spodbudnika. Če tisti, ki je dal spodbudo za spremembo statuta, vztraja pri svojih stališčih, mora pristojno skupščinsko telo obvestiti skupščino o obeh stališčih. Stališče mestne konference SZDL pa mora pristojno skupščinsko telo dati v obravnavo skupščini.

Če mestna skupščina ne sprejme spodbude, se ne more o tem vprašanju dati nova spodbuda pred pretekom 6 mesecev od dneva, ko je skupščina ni sprejela.

191. člen

Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta lahko poda vsak zbor ali skupina najmanj desetih odbornikov mestne skupščine ali pa občinska skupščina. Predlog mora biti obrazložen.

O predlogu za spremembo statuta odloča mestna skupščina.

192. člen

Če skupščina ne sprejme predloga za spremembo statuta, se tak predlog o istem vprašanju ne more dati mestni skupščini pred pretekom 6 mesecev od dneva, ko je bil zavržen prejšnji predlog.

193. člen

Mestna skupščina odredi potega, ko je uveden postopek za spremembo statuta, način, postopek in tistega, ki naj izdela besedilo spremembe.

O spremembi statuta odloča mestna skupščina s statutarnim oblikom.

XII. POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

194. člen

Predpisi in drugi splošni akti mesta morajo biti usklajeni s tem statutom najpozneje do 31. decembra 1970.

195. člen

Ta statut začne veljati trideset dni po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

196. člen
 Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut mestnega sveta, sprejet na seji dne 3. junija 1964.

197. člen
 Dokler niso ustanovljeni mestni organi za vsa področja uprave,

opravlja upravne zadeve za posamezno področje upravni organ mesta oziroma občin, v skladu z razdelitvijo pristojnosti na dan uveljavitve tega statuta.

Seznam teh pristojnosti je sestavni del statuta.
 Mestni organi za vsa področja

uprave morajo začeti z delom najkasneje v dveh letih od dneva uveljavitve tega statuta.

198. člen
 Pristojnosti, ki jih določijo novi predpisi zvezne ali republiške skupščine za občinsko skupščino,

opravlja mestna skupščina, če sodi jo le-te med zadeve, ki so s tem statutom določene kot zadeve skupne ga pomena za mesto. V primeru, da tega ni mogoče ugotoviti, predpiše to mestna skupščina z odlokom po predhodnem mnenju občinskih skupščin.

X. POGLAVJE

ČASTNI OBČANI

XI. POGLAVJE

SPREMEMBA STATUTA

XII. POGLAVJE

MESTNA SKUPŠČINA

XIII. POGLAVJE

PRIPOMOČNI IN TROŠNI ORGANI

... (faint text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side) ...